

Godisnje \$ 5.— min
Por año
Inozemstvo Dolar 2.50
Exterior
Redacción y Administración
NUEVA YORK 3424
U. T. Mayo 38 - 6464
Buenos Aires

GOSPODARSTVO

LA ECONOMIA

GLASILO SLOVENSKIH PRIVREDNIKA U JUZNOJ AMERICI
Organo de la Inmigración Productora Eslava en Sud América

Dirección del Destinatario:
Sr. Don

Godina — Año II.

BUENOS AIRES, 20. septembra, 1927

Broj — Número 25

SECCION CASTELLANA

a cargo del Dr. Pedro Pandol - Tadić

EL VALOR ECONOMICO DE APICULTURA ARGENTINA

Si el primer fruto de la experiencia rutinaria es la noción teórica de los problemas del país, el próximo paso a dar es la aplicación práctica de la teoría y la experiencia, como la realización de la función del Gobierno de coordinar con conciencia las tendencias productoras y creadoras de la Nación, y de la función de los ciudadanos de darles forma real y de cosechas de estos frutos para ampliar las manifestaciones de la vida de un pueblo.

Teniendo en vista esta ley orgánica del desarrollo consideramos como necesidad imperativa de no quedarnos con platéas generales, sino difundir cuanto más el conocimiento de todo lo práctico y utilitario entre los lectores yugoeslavos de nuestra modesta hoja.

Con tal motivo publicamos hoy algunos datos sobre la apicultura, deseando romper en el ánimo de nuestro chacarero el dique rutinario del triangulo de lino, maíz y trigo, bajo cuya influencia se encuentra ya hace 30 años.

En Norte América la producción del colmenar y la fabricación de elementos afines se calcula anualmente en más de 200 millones de pesos oro o sea de casi 500 millones de pesos papel.

La República Argentina en el año 1925 ha importado 93.000 kilos de miel, mientras que en el año 1923 existían en el país 62.726 colmenas con una produc-

ción de miel de 1.620.000 kilos.

El censo del año 1926 en la provincia de Mendoza arroja un aumento de 62 % de colmenas es de 23.295 a 37.891.

La estadística que insertamos más abajo, nos da una idea clara de la apicultura en el país, especialmente en Mendoza, donde toma un incremento tal, que podrá constituirse con el tiempo un puesto importante en la economía general no solamente de la provincia sino del país en general.

A continuación insertamos el informe del subinspector de la Dirección General de Economía Rural y Estadística, Don M. Torres Gomez, sobre la apicultura en las provincias de Cuyo, especialmente en Mendoza, donde en sus 13 departamentos existen en total 493 apicultores, ante todo en los departamentos de San Rafael y General Alvear, con 76 establecimientos de importancia cada uno.

A estos datos no podemos dar mejor prólogo, al mismo tiempo la mejor advertencia a los agricultores, subyugados a la rutina agroindustrial actual, que las palabras finales del discurso de Don Emilio Mihura, Ministro de Agricultura, pronunciado en ocasión de apertura de la 40a. Exposición Rural en Palermo el 27 de Agosto de 1927, donde el titular del Ministerio mencionando ha dicho:

“La explotación mixta, hermoso vocablo de la literatura agronómica y de la economía rural, cuyo significado debe interpre-

EL INTERCAMBIO COMERCIAL ENTRE YUGOSLAVIA Y MEJICO

Poco a poco el mundo criollo y el mundo eslavo empiezan a encontrarse. Hundidos los eslavos occidentales hasta el derrumbe de organismos residuos del feudalismo medieval en el año 1918, en la sombra de denominaciones ajenas, no existían para el mundo civilizado. Desde entonces Checoslovaquia, Yugoslavia y Polonia con sus 60 millones de población eslava recién han dado registrar por decir así, la marca de su propio nombre y trabajo ante el foro internacional.

Sobre la labor desplegada en el sentido del conocimiento mutuo por parte de los Consulados Argentinos en Belgrado y Split (Spalato) en Yugoslavia tuvimos ocasión de hablar ya repetidas veces en “Gospodarstvo”.

Hoy queremos dedicar algunas líneas a la propaganda mejicana en Yugoslavia. Por orden del Gobierno Mejicano hizo una gira por Yugoslavia el señor Don Salvador Prieto, ataché comercial de la Legación mejicana en Roma, a fin de informarse en los círculos comerciales yugoslavos sobre la posibilidad eventual de relaciones comerciales directas entre Yugoslavia y Méjico.

El día 8 de Julio ppdo. el señor ataché ha dado una conferencia sobre el tema, en la sala de conferencias de la Cámara de Comercio e Industrias en Ljubljana, Capital de Eslovenia.

Al conferenciante le saludó en nombre de la Cámara el señor Dr. Pless, secretario de la institución. En tal ocasión subrayó el hecho de que hasta el año 1922 no existía absolutamente ningún contacto comercial entre las dos Naciones. Recién en el año 1923 Yugoslavia ha importado de Méjico 23.000 kg. de plantas textiles por un valor de 431.000 dinares. En el año 1924 solamente 5000 kg. de materia prima textil, para cepillos y muebles. En el año 1925 se aumentó la importación ante todo de asfalto a 379.000 dinares. En el mismo año por primera vez Yugoslavia por su parte ha exportado a Méjico, 720.000 kg. de su cemento de Dalmacia.

El señor ataché en su conferencia ha dado las características del desenvolvimiento económico de Méjico en general, sus fuentes de riqueza nacional y las principales ramas de su producción. Méjico es en primer orden un país agrícola, con una industria bien desarrollada. Además

del trigo produce grandes cantidades de plantas industriales (algodón, lino, sisal y otras materias primas textiles y para la fabricación de cepillos, escobas etc.), café, madera majagoní, metales y petróleo. Para la importación a Yugoslavia resultarían ante todo el algodón, petróleo, asfalto, majagoní, cacao, arroz y plantas textiles.

Muchos de estos artículos llegan de Méjico a Yugoslavia ahora, pero por intermedio de puertos extranjeros. Estos intermediarios superfluos significan una carga sobre los precios originales. A fin de un fomento directo de relaciones económicas sería necesario crear una comunicación directa entre el Adriático Yugoslavo y Méjico.

Además Méjico podría alcanzar un puesto importante como país de inmigración yugoslava. En cuanto a la entrada en el país, Méjico no pone ningunos obstáculos.

Después de su conferencia el señor conferenciante ha distribuido entre los oyentes un folleto sobre la economía nacional de Méjico con todos los datos de interés para el comercio. Para más datos está a disposición de los círculos respectivos en la Legación Mejicana de Roma.

Los comerciantes e industriales presentes han mostrado un vivo interés por las muestras expuestas en la sala para ilustrar prácticamente lo expuesto por el conferenciante. En tal ocasión han podido constatar que los precios originales son muy favorables. Así p. ej. la madera majagoní mejicana cuesta solamente 6000 dinares por metro cúbico, mientras que el mismo artículo en Hamburgo, (Alemania), cuesta 10.000 hasta 12.000 dinares.

NOTAS DE LA ADMINISTRACION

Ponemos en conocimiento de nuestros distinguidos lectores que el señor Dr. Pedro Pandol Tadić a cuyo cargo está nuestra “Sección Castellana”, tiene facultades para recibir avisos y suscripciones para este periódico, como así mismo para otorgar los recibos correspondientes.

El precio de la suscripción por un año es de \$ 5.00, moneda nacional.

LA APICULTURA EN LA ARGENTINA

Por orden de importancia, según el censo en el año 1923:

	colmenas	kg. de miel
Mendoza	23.295	435.015
Buenos Aires	7.085	75.567
Entre Ríos	6.448	60.550
Río Negro	5.936	170.074
Santa Fe	5.550	69.827
Córdoba	4.112	59.180
Misiones	3.820	53.338
San Juan	2.359	25.183
San Luis	1.177	14.050
Tucumán	888	13.331
Santiago del Estero	619	16.977
Corrientes	399	3.675
Catamarca	306	12.990
Jujuy	256	3.400
Chaco	237	2.575
Salta	148	1.286
Otras provincias y territorios	91	728
Total de la República	62.726	1.017.746

tarse como una necesidad impostergable, en todas partes del país, es la solución más segura a los problemas presentes y hacia la búsqueda de beneficios categóricos.

La necesidad de evolucionar hacia la granja con base de tierra propia, se impone, en la seguridad que entre los múltiples beneficios que traerá esa solución, están los caminos, el elevador, supresión de los envases, cooperativismo y otros elevados índices en el conjunto de riqueza pública que es capaz de ofrecer nuestro país. Y es con este convencimiento que el Ministerio de Agricultura ha aceptado la invitación para aportar su acción y sus elementos, a la Exposición Granjera que ha proyectado la Exposición Rural Argentina para el año próximo y que será, no lo dudo, un alto exponente de enseñanza y cultura agraria".

Agr. M. Torres Gómez.

LA APICULTURA EN CUYO

Tanto en las zonas de regadío como en la zona boscosa de nuestro territorio, existen grandes extensiones de tierra inculta diremos, porque si en las primeras sólo se practica la monocultura, donde hay probabilidades de explotación de bosques, la zona despoblada va ensanchándose cada vez más por la desaparición de éstos que van cediendo la acción del hacha devastadora del leñador, la que abre grandes claros en nuestras selvas sin que dichos bosques se replanten para perpetuar en esta forma nuestra riqueza forestal.

Dentro de poco tiempo ya no será tan fácil el acarreo de la leña, postes, carbón, etcétera, porque a medida que se internan explotando los bosques, las distancias se alargan, resultando acarreos costosos hasta la estación de embarque.

Una vez despoblada de sus montes la zona de referencia, nos encontraremos con esa extensión de tierra improductiva, semiárida por la escasa precipitación atmosférica que recibe el suelo y será necesario pensar el destino que deba dársele en el porvenir. Habrá que evolucionar a la agricultura de secano, habrá que proceder a formar praderas artificiales a base de forrajes resistentes a las sequías, para dedicar esos campos a la cría de ganados.

¡La sorpresa que causó a la agricultura científica el famoso sistema del Dry Farming, puesto en práctica en los Estados Unidos de Norte América, trocando en suelos ubérrimos, tierras que hasta entonces se consideraban improductivas! Y es elemental el secreto de aquel sistema que no es otro que el aprovechamiento del agua pluvial preparando el suelo para que conserve el líquido precioso en sus entrañas, mediante el factor capilaridad y otros de orden fisiológico.

Se impone, pues, una reacción de procedimiento cultural en lo

que se refiere a la inteligente explotación de nuestro suelo arable.

Desarrollando una acción inteligente, podría llegarse a combinar la agricultura con la ganadería, aunque fuera en pequeña escala, la avicultura, etc. En esta forma y dado el primer paso poco a poco el proceso evolutivo se producirá hacia la granja, desterrando, desde luego, esa rutina legendaria a que se dedican nuestras tierras, o sea la monocultura de los cereales o la vid o la caña de azúcar, según las zonas.

En este tren de evolución y a no dudarlo, una de las industrias que está llamada a desarrollarse en forma sistemática y que produce grandes utilidades, exponiendo muy poco capital, sin que requiera otro trabajo que un poquito de atención, es sin duda la apicultura.

Actualmente existe en la gente ignorante de campo la creencia empírica de que la abeja es un elemento perjudicial a las plantas frutales, etc. Nada más erróneo y que acusa desde luego un desconocimiento absoluto de las características anatómicas de este himenóptero (apis mellifica). Pues es un hecho probado que la abeja no dispone de órganos suficientemente fuertes como para romper la cutícula del fruto y que sólo se posa en éstos y extrae el néctar o jugo azucarado de los mismos por medio de sus trompas después de haber sido picado el fruto por otros insectos (avispa, moscardones, etc. o de los mismos pájaros). Por otra parte sabemos que la fecundación de las flores se produce por la caída del polen o polvo fecundante de los estambres de la flor, sobre el pistilo; dicha fecundación se produce con ayuda del viento que se encarga de llevar dicho polen de una flor a otra. Ahora bien, esta función es completada por las laboriosas abejas quienes al posarse en las flores, se retiran llevando en sus patas y en los pelos del cuerpo gran cantidad de polen, que naturalmente en sus peregrinaciones en busca del néctar, depositan en otras flores, siendo por lo tanto agentes eficacísimos para la fecundación, completando la obra que de otra manera sólo quedaría librada a la naturaleza.

En la zona de Cuyo y especialmente en los departamentos de General Alvear y San Rafael, de la provincia de Mendoza, está tomando gran incremento la industria apícola, dado los beneficios que reporta y al mismo tiempo dadas las condiciones favorables de la flora de esta zona, sumamente aparente para la implantación de esta industria, excepción de la zona donde existen muchas bodegas, lo que tiene su explicación. Las abejas acuden en gran número a los lugares donde se deposita la uva recién cosechada en busca del jugo azucarado; el personal encargado de vaciar los canastos de uva en dicho lugares, no se toma la molestia de esparitar las abejas que allí se en-

cuentran, sepultando como es natural, gran número de éstas; otro tanto ocurre con las moledoras, prensas, etc.

Por otra parte algunos opinan que las abejas sufren trastornos intestinales que les ocasionen la muerte, al ingerir el mosto, el que fermenta en el estómago; descarto esta hipótesis con beneficio de inventario.

Los motivos expuestos tienen su razón de ser toda vez que donde hay bodegas, mermas y se ahuyentan los colmenares.

Lo cierto es que Mendoza cuenta ya con gran número de apicultores, muchos de ellos inteligentes y que han evolucionado del sistema antiguo del cajón (fijistas) a la caja moderna norteamericana de cuadros (movilistas).

Si bien es cierto que este sistema moderno exige la inversión de cierto capital en la fabricación de cajas especiales, con sus correspondientes cuadros, además la preparación de la cera estampada o sea la preparación de los cuadros, con sus correspondientes panales de cera, los que son colocados en la caja, para que la abeja no pierda tiempo en su fabricación y sólo se dedique a llenarlos de miel; cuadro que es sacado una vez lleno para ser reemplazado por otro en iguales condiciones. Naturalmente que la cosecha de miel es mucho mayor, pues si en un cajón antiguo se calcula que puede dar por año, término medio, de 30 a 40 kilos de miel y de 2 a 3 kilos de cera, en la caja moderna pueden cosecharse de 70 a 85 kilos de miel; en estas cajas no hay cosecha de cera.

La miel vendida en la finca al detalle, obtiene un precio de \$ 0.60 m/n el kilo, y por cantidad \$ 0.45 m/n. El precio de la cera oscila de \$ 1.60 a \$ 2.00 m/n el kilo (en la actualidad y debido a causas transitorias se hacen operaciones de miel a \$ 0.20 el kilo por cantidad).

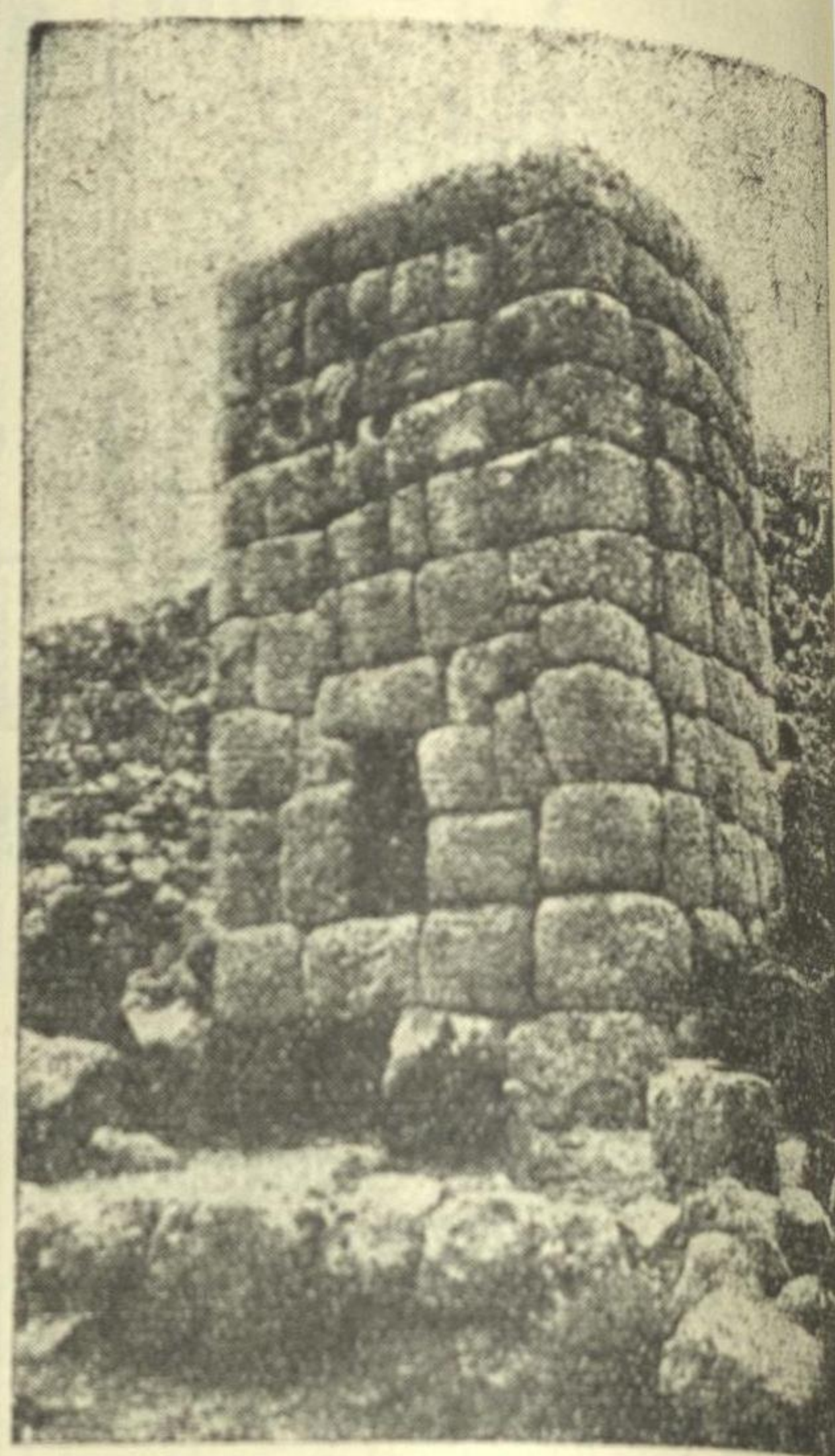
Hay compradores de miel y cera que tienen contratos hechos con firmas de la Capital Federal y obtienen precios de \$ 0.90 a \$ 1.00 m/n por kilo de miel y \$ 2.00 m/n por kilo de cera.

Casi toda la miel que se produce en Mendoza, San Luis y San Juan se exporta a Buenos Aires, sólo una mínima parte queda para consumo interno.

Se calcula que un colmenar completo y en plena producción debe tener, término medio, de 30 a 40 mil abejas; una caja en estas condiciones, es decir, a cuadros movilistas, se vende de \$ 60 a \$ 80 m/n.

La caja sola, sin enjambre, vale de \$ 22 a 25 m/n. Por regla general se fabrican de madera de álamo, de las siguientes dimensiones: 508 mm. por 413 por 243 mm. cada alza o cuerpo de la caja (medida universal). Cada caja lleva 2 o 3 alzas, según sean las familias más o menos numerosas.

En esta zona abunda la made-

Edificio de dos pisos, estilo peruano

ra de álamo, pero la mano de obra es cara.

Teniendo en cuenta los gastos que ocasiona una colmena y las utilidades que produce, podríamos hacer el siguiente cálculo:

Gastos de instalación

Un extractor de miel . \$ 160.—
Un escurridor 40.—
Baldes, cuchillos, angarillas, tangues, coladores, etc. 150.—

Total \$ 350.—

Valor de una caja completa, es decir, piso, dos alzas, tapa, techo y cera estampada en los cuadros, fabricada con elementos propios . . . \$ 18.—
Valor de un enjambre . . . 10.—
Valor de 20 latas de 2 1/2 kilogramos para envasar 50 kilogramos término medio de miel o sea la cosecha de una caja, a razón de \$ 0.25 c/u. . . 5.—

Puede calcularse como gasto de acarreo, etc cada 100 kgs. 3.—

Costo de producción de un colmenar de 100 cajas movilistas en el primer año

100 cajas completas \$ 1.800.—
100 enjambres 1.000.—
2.000 envases para cosecha de las 100 cajas 500.—
Acarreos de id., id. . . 150.—
Recargo del 10 o/o como amortización de los gastos de instalación 35.—
Gastos de conservación e imprevistos . . . 100.—
Interés del capital invertido o sea sobre \$ 3.550 al 7 o/o anual 248.50

Total \$ 3.833.50

Entradas:

Por venta de 5.000 kgs. de miel, a \$ 0.50 m/n., término medio el kilo . . .	\$ 2.500.—
Por venta de 80 enjambres producidos . . .	800.—
Total . . .	\$ 3.300.—
Déficit del primer año „	533.—

NOTA.— Se hace el cálculo que sólo se han vendido 80 enjambres producidos y que los 20 restantes han emigrado. Naturalmente que este cálculo lo hacemos sobre una base fija, es decir a desenvolverse sólo con 100 cajas; si el apicultor aumenta el número de cajas con las que obtiene, las ganancias serán mayores.

En el segundo año los gastos disminuyen y así tenemos:

Costo de producción del colmenar de 100 cajas en el segundo año

2.000 l. para envase \$	500.—
Acarreos	150.—
Recargo del 10 o/o como amortización de gastos de instalación	35.—
Gastos de conservación, cuidados, etc. „	100.—
Interés del capital invertido al 7 o/o anual	248.50
Total	\$ 1.033.50
Por venta de 5.000 kilogramos de miel a \$ 0.50 término medio el kilo . . .	\$ 2.500.—
Por venta de 80 enjambres, a \$ 10 m/n. c/u.	800.—
Total	\$ 3.300.—
Descontando gastos „	1.033.—
Utilidad líquida . .	\$ 2.266.50

Como se ve, ya el segundo año y sin aumentar el número de cajas, este colmenar, deja una utilidad apreciable si se tiene en cuenta que no demanda trabajo de ninguna especie, tan sólo un poco de atención.

El censo de apicultores del año 1924, daba en la provincia de Mendoza un total de 21.059 cajas; actualmente tenemos un total de 37.891 cajas.

FERROCARRILES DEL ESTADO

Estos Ferrocarriles han iniciado el pago de la deuda flotante, que tiempo atrás fué consolidada por resolución de ambas Cámaras.

Los señores tenedores de documentos extendidos por la Administración de esa dependencia nacional, entre los cuales sabemos se cuentan muchos contratistas yugoeslavos, deberán presentarse a las Oficinas correspondientes a fin de iniciar los trámites pertinentes a fin de obtener el plazo de los importes de los documentos de referencia.

Dr. D. FUKS
Médico cirujano
Lacar 4589, U. T. 613 Devoto
Buenos Aires

PROTECCION AL PERIODISMO

Desde estas columnas — gratas al patriotismo yugoeslavo — haremos periódicamente la sana propaganda que ha de servir para inculcar en los residentes de la numerosa colectividad, la necesidad de prestar a este órgano, no solo el apoyo moral, sino también la ayuda material que han menester todas las empresas surgidas para el bien común.

Esta del periodismo, es una cruzada que el lector perspicaz ha de valorar en todas sus formas; el periódico no nace solamente al margen de una sensación espiritual, atraído por necesidades de unos cuantos seres que ponen su intelecto y su afán al servicio de una de las causas más nobles y más bellas como es el convertirse en un eslabón de pensamientos. Un órgano, especialmente cuando es reflejo de las vicisitudes de una colonia extranjera, tiene una misión más alta y más humana: de defensa de intereses raciales, sean ellos morales, económico o espirituales.

Para lograr esa finalidad bien entendida, es menester que todos los que tácitamente consagren la bondad de ese esfuerzo periodístico, se conviertan en una ayuda material que pueda permitir que la vida de esa empresa sea próspera y cada vez con mayores elementos para imponerse dentro del respeto que todo periódico merece a propios y extraños.

Solicitamos pues, de nuestros inteligentes y patrióticos lectores, vean en estas columnas un esfuerzo espiritual que pudiera mañana sentirse afectado si no obtiene de la colectividad el apoyo material que lo proteja contra la posible desaparición por carencia de los medios necesarios para continuar la lucha emprendida.

La Dirección

(Sigue en la página 4)

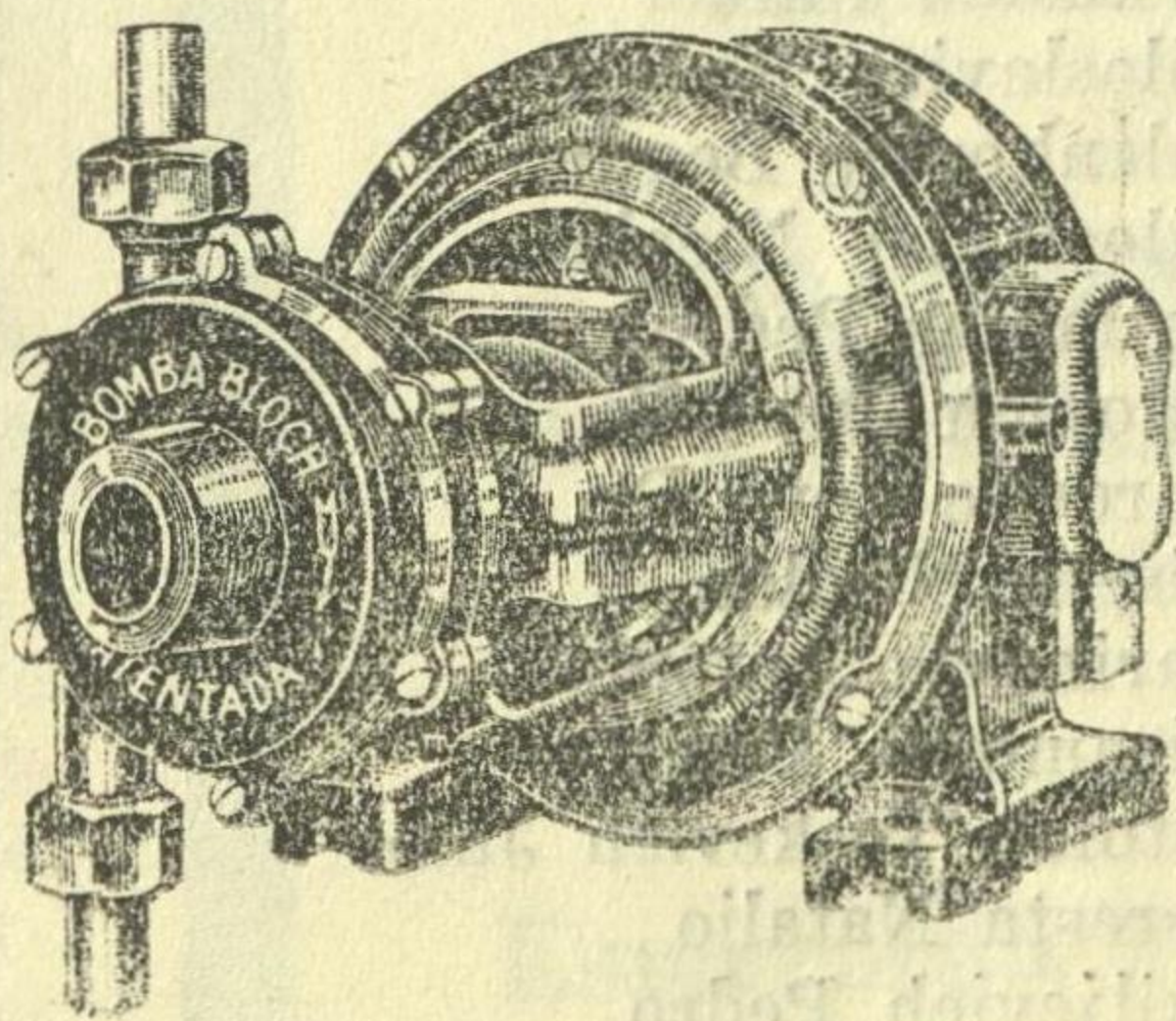
HORACIO VITALONI y Cia...
—(o)—

Fabricantes de Conservas alimenticias y Dulces

IMPORTACION — EXPORTACION y CONSIGNACION

U. T. 62, Mitre 0889

HUMAHUACA 4334 - 54

BOMBA BLOCH
(Véase página 7)

JUGOSLOVENI

NE ZABORAVITE na svoje **STARE RODITELJE** i ostalu svojtu u starom kraju!

PODUPIRAJTE IH!

Ono što im možete poslati bez poteškoća, za nje znači već izvanrednu pripomoć

Vaši darovi doće im u ruke

NAJBRŽE I NAJJEFTINIJE

ako im ih doznačite preko zavoda

Banco Holandes de la America del Sud

Glavnica i Pričuve \$ 18,980.000.—

Centrala

Agencia 1:

Bmé Mitre, 300 — Buenos Aires — Corrientes 1900

Naši korespondenti u Jugoslaviji isplatiće vašima i u najmanjem selu bez ikakvog odbitka

Dolare, Engleske Funte ili Dinare u Gotovini

Vi ovjgje ćete primiti u dokaz u redu uručenog novea namirnicu, potpisanu od dotičnog naslovnika doma.

BRZOJAVNE DOZNAKE, po novom načinu "Rapid" otpremljene dogju na naslov najkasnije za 7 dana, te računamo za brzovaj samo **SEDAM PEČA**

ŠTEDITE, da postanete neodvisni

5 o/o U ŠTEDNOM OLELENJU platimo od uloga po kamata, koje pripisujemo svaka tri mjeseca glavnici, tako da odmah i kamati davaju kamate. Ulozi su svaki čas na vaše raspoloženje.

\$ 5 mesečno u 5 GODINA dade \$ 345.95!!

COSULICH LINE

Calle Cangallo 336 — Bs. As

Pozivne Prevoznice

(LLAMADAS)

iz kojegagod mesta u

JUGOSLAVIJI

POLAZAK BRODOVA

Iz Europe

"SOFIA" 30. augusta

"SATURNIA" 21. septembra
(Prva vožnja)

"BELVEDERE" 27. septembra

"ATLANTA" 25. oktobra

"MARTHA WASHINGTON"
5. novembra (Prva vožnja)

"SATURNIA" 19. novembra

"SOFIA" 22. novembra

Iz Buenos Airesa

"SOFIA" 7. oktobra

"SATURNIA" 18 oktobra

"BELVEDERE" 4 novembra

"ATLANTA" 30. novembra

"MARTHA WASHINGTON"
3. decembra

"SATURNIA" 13. decembra

"SOFIA" 30. decembra

NOTICIAS SOCIALES

"CLUB YUGOESLAVO"

La Comisión de Señoritas ha organizado para el día 18 del corriente mes un Baile Familiar dedicado en honor de los asociados y como agradecimiento por la favorable acogida que han dispensado a sus iniciativas. La entrada, en consecuencia, para los señores socios era gratis habiéndose fijado en \$ 1 para las damas no pertenecientes a familias de socios y en \$ 3 para caballeros "no socios".

La Rifa de varios y valiosos objetos donados por señoritas de la Comisión, ha obtenido el éxito que se esperaba, habiéndose colocado la casi totalidad de los números de la misma entre los señores socios y familias concurrentes al Club. El sorteo de esta Rifa se ha verificado durante el Baile Familiar del día 18. Los números premiados, y que por no encontrarse presente el poseedor no fueran retirados los objetos correspondientes, serán publicados en nuestro próximo número.

Las cenas de camaradería, que se venían realizando periódicamente en los comedores del Club, han sido suspendidas transitoriamente, a fin de darles una organización más adecuada. Dentro de breve tiempo éstas volverán a reiniciarse, conservándose así esa tradicional costumbre establecida a fin de estrechar lazos de amistad y compañerismo entre los miembros de nuestra colectividad.

Los señores socios que posean libros de autores yugoeslavos y quisieran obsequiarlos a la biblioteca del Club, ayudarían a la Comisión Directiva a cumplir uno de los puntos de su programa: el conocimiento de libros de autores yugoeslavos. Esta clase de obsequios, serán vivamente agradecidos y los nombres de los donantes serán publicados en nuestros órganos de prensa.

Con el arreglo de la "Sala de Billar" han quedado totalmente terminadas de amueblar las dependencias del Club. Los señores socios pueden disponer de todas ellas, con la comodidad y el confort que han sido instaladas.

El estado de salud del señor Don Mateo Bojanic ha experimentado una sensible mejoría. Dentro de breve plazo es de esperar que el señor Secretario General pueda hacerse cargo de la Secretaría por el descanso que se ha tomado y animado de nuevos entusiasmos.

Reflexiones morales

Nuestra envidia dura más que la felicidad que envidiamos. — Volteur.

La palabra que retienes es tu esclava; la que pronuncias es tu dueña. — Proverbio árabe.

Nos envanecemos de los defectos que nos es imposible corregir. — Lauvín.

CLUB YUGOESLAVO
Nómina de socios existentes al 15 de Septiembre de 1927

Androvich Stanko
Acimovic Bozidar
Abramoff Jorge
Bojanic Mateo
Begenisic Risto
Barbich Jorge
Barbich Miguel Dr.
Barbich M. José Ing.
Bucich Francisco J.
Bicansky Pedro
Bule Pedro
Bucich Aquiles J.
Buljevich Esteban Dr.
Bonacich Nicolás J.
Bonacich Esteban
Borah Juan
Bakmaz Gabriel
Buljevich Vladimir Dr.
Bakmaz Natalio Dr.
Bakmaz Milán
Babarovich Lueas
Barbich Juan
Boidanich Lucas M.
Brinsek Gabriel
Beneich Hnos.
Belástegui Alberto J.
Curcija Pedro
Curcija Juan
Cosulich Antonio
Cosulich Angel Dr.
Cukovich Radovan
Cetkovich Cedo M.
Cetkovich Daniel M.
Chop Arturo Severo
Crnogorcevich Nicolás
Dorich Armando
Depolo Domingo
Damianovich Nicolás B.
Dimitri Vicente Dr.
Duplica Miguel
Denegri Julio
Duđan Luis
Drinkovich Matteo
Devich Juan
Diquatro Pedro
Dominis José
Filipich Juan
Fontana Bartolomé Prof.
Fragul Enrique R.
Gligo Kevesich N. F. J.
Grubasevich Jorge
Golosin Veselin
Grisogeno Ivo Dr.
Gjurkovich Simón
Gobich Agustín
Grgin Marcos
Gacharich Milorad
Gligo . . encsiao O.
García Momm Alejandro
Ginastera Juan M.
Gómez Luis
Gargiulo Antonio
Gjurkovich Milivoj
Huljich Antonio
Hilich Natalio
Ransa José
Hermann Martín
Heltay iberio Dr.
Ivanishevich Oscar Dr.
Ivancich Cipriano
Ivanishevich Antonio
Izrastoff Gabriel
Ivancevich Antenor
Juhansky Metodo
Jelicich Isidoro Ing.
Jeich Juan P.
Jadrosich Dragomir
Jugovich Gaspar
Jutronic Francisco
Karstulovich Antonio
Kayón Alberto
Kolungjia Antonio

MANJE ZBORA, A VISE TVORA

S ovom lozinkom počeli smo izdavati naše skromno "Gospodarstvo", na 4 stranice, u kašteljanskom, hrvatskom, slovenačkom čehoslovačkom jeziku. Svet nam se smijao, ali mi poznavajući dobro sve latentne snage jugoslovenskog iseljništva, šutili smo i išli ustrajno dalje putem poteškoca i zapreka, postignuvši, da danas izlazimo na 12 stranica.

Naš rad bio je toliko teži jer je bio nepopularan: nismo zlorabljali presuda onih, čija misao je bila okrenuta još natrag u sjaj historičkih formalizma, niti smo se bali postaviti načelo, da se nesmije dozvoliti štreberima, pa da zlorabe prolivenu krv naših u ratu poginulih junaka, pod firmom formalnog patrijotizma i lojalnosti, u svoje sebične osobne svrhe. Latetna nezadovoljnost naše javnosti dobila je preko nas prilike za vanjski izražaj svog otpora. Ako "pozlaćeno narodno mučeništvo" uspe, da kobrira šekove svoje profesionalne politike, jednoga bar nače postići, da bi ih kobriralu u glorijoli tobožnje poštovnosti i vršenja dužnosti, nego će ih najviše postići uz moralni prezir iseljeničke javnosti.

Druga zadaća, koju smo si stavili, i koja je pozitivnog značaja, je bugjenje gospodarske svesti iseljništva. Politička svest

našla je svoju realizaciju u ostvarenju naše narodne države. Uoliko ima ona lokalni plemenski ili provincijalni značaj, može biti skrenuta od defetističke skrajnosti u smer stvarne opozicije protiv pogrešaka, beskožne može biti kod organizovanja jedne vlastite države, (mnogo veće, nego smo bili dosele na ovom navikli), zbog upliva dosadašnjih uskih pogleda i organične prakse.

Išli smo sa stanovišta, da su sva pitanja ove vrsti aktuelna jedino u našoj državi, gde državljanin kod izbora mogu izravno uticati na način njihovog rešavanja.

Ovde dikusije oko njih mogu posati samo izvorom svagje razmirica, bez ma ikakovog praktičnog rezultata. Zato smo i hoćemo skretati pažnju iseljništva na ona pitanja, koja su od aktuelne važnosti ovde u Americi, a to su u prvom redu gospodarska pitanja.

Pitanja tog značaja ne mogu biti "idealna", nego su vrlo realna, tičući se opstanka tisuća naših iseljeničkih obitelji. Kaošto je bila prva godina posvećena u prvom redu kritici službenog nehađa ovde, druga će biti posvećena pre svega pozitivnoj strani naših problema i našoj organizaciji, kao neophodivom preduvetu za realizaciju bar jednog dela

Kofoed Alfredo I.
Koncani José
Lucich Marcos
Loncarizza Matías
Laghi Néstor
Loncarizza Jorge
Luksich Arnerio
Loncarizza Nicolás
Lopina Carlos
Lopina Miguel
Lucich Buenaventura A.
Lukaci Katusich Matías
Mihanovich Nicolas
Mihanovich Miguel
Mikulicic Rude
Martinovich Esteban
Milovich Alberto Juan
Mikulnich Rodolfo
Malich Francisco
Martinovich Juan A.
Milovich Juan
Miloslavich Nicolás Dr.
Montanari Juan
Markovich José Arq.
Manzoni Cosme Dr.
Martinovich Blas
Marangunich Alberto
Mrkusich Rafael
Miloslavich Rodolfo
Milenkovich Bogdan
Miloslavich Nicolás
Matianich Pedro
Milovich Juan B.
Marcetic Jove Dr.
Miseta Nicolás
Marinovic Antonio
Miramonte Pedro
Ostoich Toskevich Juan
Ogresta Natalio
Okiljevich Pedro
Oliva Marcos A.
Pandol Pedro Dr.
Petrovich Alberto

Paskovich Jorge
Prodanov Milan
Petrovich Alejandro
Paulich Marcos
Percich Nicolás Dr.
Primavesi Alberto
Parry Roberto Dr.
Piñol Enrique
Rubinich Andrés
Resta Emilio
Radich Milo M.
Rusovic Lucas
Sepich Rafael
Stepeich Natalio
Stepeich Natalio
Smokvina Pedro
Suchan Milos
Smoldaka Titus
Tomasseo Spasoje
Toncic Domingo
Vucassovich J. Lucas
Viscovich Juan
Vidas Drzislav
Veljanovsky Angel
Vidakovich Víctor Dr.
Vucassovich Lucas D.
Vodanovich Lucas Dr.
Vucassovich Miguel
Vukotich Jovo
Vlahovich J. Nicolas Dr.
Viskivoch Zvonimir
Vucasovich Jorge
Vucasovich Julio
Vucetich Antonio
Vechi Alberto J.
Vucinovich Graciano
Vucasovich Vicente M.
Willer Miroslav
Willer Alberto
Winter Alberto Ing.
Zlokovich Elías
Zuvanic Juan

gospodarskih potreba.

Važnost gospodarskih pitanja za domovinu već smo naznačili u dva članka, jedan odnoseći se na industriju i trgovinu, a drugi na zemlju u Jugoslaviji.

Drugo godište novine neka otvorimo opozorivši na vanrednu zamašnost gospodarskih pitanja ovde megju nama.

Ove zime svi smo imali priliku vidjeti ili na sebi skušati pritisak krize na radnički svet. Koje posledice nosi sa sobom za nas naša dezorganizacija, i što bi mogla dobra organizacija značiti, pokazae nam nekoliko brojeva. Kao primer uzećemo žetvu kukuruza. Za bazu računa uzećemo, da imamo samo 1000 jugoslovenskih čakarera, da svaki od njih treba samo 10 radnika, i da od ovih svaki zasluži poprečno po 5 peča dnevno, tokom 3 meseci. Ovo znači, ako bi ovih naših 1000 čakarera zaposlilo samo naš svet, moglo bi biti zaposleno 10.000 radnika, koji bi zaradili dnevno 50.000 peča, to jest mesečno 450.000 peča, ili za celu sezonu skoro poldrugi milion peča. Pitamo koje potporno društvo može nuditi ovoliku potporu našem radniku u najgore letno doba nego dobro organizovana mogućnost zarade našeg sveta kod našeg zemljaka?

Pregjimo sada k još osudnijem gospodarskom pitanju: pitanju vlastite zemlje. Uprava "Gospodarstva" ima u svojim spiskovima zabeleži oko 2000 naših čakarera. Biće ih u istini oko 5000. Ali opeta hoćemo uzeti za bazu računa jedan minimum od 1000, da nam bude moguće računati sa poprečnim brojevima. Uzmimo, da radi poprečno 1000 naših čakarera 30 godina na tugjoj zemlji, sa 100 ha svaka čakra, pa da su platili spočetka po 20 peča najma po ha. Poznato nam je, da danas plaćaju ponekuda i po 80 peča. Uzmimo poprečak od 60 peča po ha. To nam daje jedan poprečak od 40 peča po ha tokom 30 godina. Drugim rečima: ovaj neš svet platio je tokom razdoblja u svemu u ime najamnine za svoja polja 1000 po 40 po 100 po 30 peča to jest 120 miliona peča u ime najamnine. Prema našim spiskovima 1000 čakarera u rosarijskoj okolici reprezentira oko 30 miliona gospodarske snage. Uzmimo da ih ima daljih 1000 sa dalnjih 30 miliona, pa dobijemo, da im je ostalo u ruci 60 miliona gospodarske vrednosti. Drugim rečima, oni su tokom 30 godina izgubili ostalih 60 miliona za najamninu. Toliko košta naš poljoprivrednisvet pomanjkanje gospodarske organizacije!

Drugim rečima, hrvatski seljak ovde u Argentini nije našao za vremena sposobnih i pravih "predvoditelja", koji bi bili organizovali njegove gospodarske snage, pa da bi bila povišena renta (vrednost zemlje) jedne onako mlade zemlje košto je Argentina, ostala u njegovom žepu. Narodu ostali su samo banketski predvoditelji, koji se služe njim,

da im kliče slavu, nakon što su se oni nasiliti već svih ostalih materijalnih dobara te im za potpunjenje sreće u životu ne fali drugo nego nekoliko slavospeva i ulizavih pokiona, dočim narod ostaje sa svakojakim "historičkim pravima" i — akutnom agrarnom krizom.

Uzmimo u obzir k tome još svu snagu našeg sveta kao konsumenta i kao prodavaoca, snagu radnika za vreme žetve kao što je gore izloženo, pa ćemo moći prosuditi, da li je potrebno ili ne, da posvećujemo svu svoju pažnju

gospodarskim problemima jugoslovenskog iseljništva ili ne, da li ima programa z jednu gospodarsku novinu i gospodarsku organizaciju ili ne.

Ovo pitanje stavljamo svim zrelim zemljacima na uvaženje, da razmišljaju o tome, da li se isplati ili ne, podupirati naše skrumno "Gospodarstvo" dali nam dajuju neku milostinju, kad se pretplate ili čine nešto, što će pre ili kasnije svakome od njih donesti koristi.

Mi ćemo slediti dalje s lozinkom: manje zbora a više tvora.

PITANJE ZEMLJE

U naseobini "La Llave" bilo je prodanih od augusta meseca predprošle godine 1500 ha u ceni od ca. 550.000 peča. Od toga je bilo potpisanih prošlog augusta 50 kupovnih ugovora u ukupnom iznosu od 300.000 peča.

Na novo naselilo se 90 obitelji. Kupile su od 7 do 20 ha zemlje. U nare dnom borju objavićemo podrobnije podatke o tome.

—:0:—

FARMACIA SELECT ESMERALDA y VIAMONTE

publicará semanalmente algunos de sus precios corrientes, cosa que demostrará al publico ser la de mayor conveniencia para sus compras. Remitiremos a domicilio cualquier artículo o medicamento que se nos pida por carta o por teléfono.

Renovamos constantemente la existencia de específicos y drogas en atención a la gran venta que hacemos; por lo tanto nuestras mercaderías son siempre FRESCAS.

PRECIOS:

Leche Magnesia Phillips,		Agua Colonia Select, para		Loción Elide para embellecer	
grande	\$ 1.85	las canas	7.00	y endurecer los senos No.	
Chica	1.20	Pastillas Vichy Lardy, gran-		1 y 2	15.00
Kolynos	1.10	de \$ 1: chica	0.60	Antisudoral francés, no irrita	
Nujol, chico	2.60	Polvos dentífricos Elide, caja	0.40	ni mancha, a \$ 2.50 y	1.50
Nujol, grande	3.70	Polvos Smaltine, caja	0.30	Jaboneras niquel y porcelana . .	1.50
Pasta Dental grande	1.50	Elisur Elide 1/8	1.50	Tubos goma esp. irrigador,	
Urodonal	2.40	" " 1/4	2.50	\$ 2.50, 2.00 y	1.80
Harina Nestle	1.90	" " 1/2	3.80	Jarabe Iodotánico tost.	2.90
Jabón Heno de Pravia, grande	1.20	Talco Select perfumado, kilo		Gomalina 4 90, 2 90 y	1.30
Jabón Reuter	0.60	\$ 1.50, 1/2 kilo	0.80	Colonia esp litro	4.80
Lysolformo x 100	0.85	Extracto Erasmic, chico	2.80	Colonia esp. 1/2 litro	2.80
Lysolformo x 250	1.70	" " grande	4.50	Histogeno Naline gr.	2.80
Antibacter	1.60	Loción Ossideal	6.90	Agua de Azahar espec.	0.80
Linimento Sloan ch.	1.60	Vinagre aromático, litro	5.00	Dentina (dolor de muelas) . . .	1.00
Sal de Frutas Heno	2.60	Jabón Chiozza para cutis pas-		Caillida Alemán	1.00
Glaxa	2.20	pado	0.70	Ovulos frescos, totiol y go-	
Iodarsenol	2.50	Aspirina tubo	1.20	menol	3.50
Biodarsol	2.70	Cafirina (asp y caf.) tubo	1.40	Ovulos simples e ictiolados . .	2.50
Kufeko	1.60	Champoin Leichsner, para		Polvo dentífrico rosado, p. 1/8 . .	1.30
Jabón Regio	0.30	ondular y dar brillo al ca-		Id. p. 1/4	2.40
Polvos Piver surt.	1.80	bello	0.40	Id. p. 1/2	4.50
Urotropina Shering	2.40	Brilliantina Reseda, pomo	0.40	Agua Mineral Sirena	0.70
Atophan Shering	2.10	Pasta dentífrica Elide	1.20	Agua Mineral Apenta	0.80
Polvo Coty med.	1.80	Seda Dental tubo	0.70	Recetas (precios especiales). . .	
Agua Oxigenada Merck:		Pasta dentífrica Zanol	1.60	Análisis orina	7.00
x 120	0.60	Pasta dentífrica Febeca	1.60	Análisis sangre	25.00
x 300	0.80	Polveras cristal esp.	1.50	Linimento Stokes, 1/4	1.00
x 600	1.00	Lociones surt. de 100 gr.	0.60	Esencia vainilla, 30 gr.	1.20
Agua Oxigenada Nacional:		Agua Armide para el cutis,		Tintura Yodo fresca, 50 gra-	
x 1/2	0.60	contra las pecas	3.50	mos	0.50
x 1 litro	0.90	Crema Armide, cutis	1.50	Algodón, 1/2 kilo	1.20
Neurina	2.50	Talco Ricura, tarritos	0.70	Polvo Leichsner, cartón	0.40
Amenorrol	3.40	Talco Patricios	0.70	Termómetros esp., \$ 3. 5 y . . .	4.00
Borosodine	2.50	Linimento Zit	2.00	Delantales goma (uso domés-	
Pasta Dubarry	1.50	Polvo Cigne Godet, fino	3.00	tiro), colores surtidos	6.00
Pepsodent	1.40	Polvo Simón Blanco y Rosa	1.50	Bambipolio, aceite Ricino ro-	
Talco Williams	1.00	Cepillos dientes surt., pesos		sado, dulce y aromático	1.20
Crema Vasenol	2.80	2, 1.80, 1.20 y	0.80	Ciroma (laxante que se toma	
Pestadil	4.40	Petróleo para la caspa, francés . .	1.50	como licor)	2.80
Pasta Vasenol	1.15	Capillófila, contra la caspa y		Electrozema, eczema y gra-	
Cutex completo	1.80	caida del cabello	5.00	nos, grande \$ 4.00; chico	2.50
Rouge de 3.50, 2.50, 1.00 y . . .	0.60	Colonia Neróilda finisima,		Neo-Gon (secretas). No. 1,	
Crema Secret Bonne Femme . . .	2.50	1/4 litro	4.50	2-y 3	8.00
Cold Cream Chesebrough	0.60	Colonia Neróilda finisima,		Nervi Genol (tónico nervioso) .	7.00
Bay Rhum x 1/4	1.60	1/2 litro	8.00	Pinamba (Pino y Ambal)	
Bay Rhum x 1/2	2.80	Colonia Neróilda finisima,		contra la tos y el asma.	
Supositorios Midy	2.70	1 litro	14.00	Inhalaciones	1.80
Fitlipa surt.	3.40	Colonia Neróilda de lujo	20.00	Pastillas	1.20
				Pectoral	3.00
				Vitane (tónico sanguíneo y	
				muscular)	6.00

Los pedidos del interior deben venir acompañados del importe correspondiente

FARMACIA SELECT

LA DE MAYOR PRESTIGIO DE LA REPUBLICA

U. T. 31 Retiro 0953

Esmeralda y Viamonte

Buenos Aires

PROJEKAT O REORGANIZACIJI JUGOSLOVENSKE ŠKOLE U ANTOFAGASTI (Chile)

Sastavio g. 1925 odašnji upravitelj Jug. Škole Rudolf Leban na poziv ondašnjeg predsjednika Jug. Škol. Vjeća Gjuro Ročica.

Jugoslovensko Školsko Vijeće kao predstavnik cijelokupne jugoslovenske naseobine u Antofagasti, u pitanju prosvjete, shvativši potpuno svoju zadaću, odlučilo je pristupiti reorganizaciji sadašnje Jugoslovenske Škole te slijedećim projektom predložiti rodoljubima ovdje, mjerodavnim faktorima u Domovini te svim Jugoslovenima uopšte, kulturne potrebe naše naseobine, moleći ih istodobno efektivne pomoći u svrhu realizacije ovog projekta.

Bez sumnje je svakome poznato da zatjeva današnje doba od svakoga pojedinca bolju spremu, širi duševni obzor i smjeliji uzgoj volje, nego je ista zahtjevala od naših otaca. Kulturni napredak a osobito silni razmah civilizacije zadnjih decenija u obliku sve veće usavršenosti tehnike, komunikacije i produkcije, kao takodjer sve većih zahtjeva trgovine, stvorili su atmosferu, u kojoj je borba za opstanak postala žešća i u kojoj će oni, što se zadovoljavaju znanjem svojih otaca, podleći te preuzeti žalosnu ulogu sluga umesto gospodara. Jer **znanje je sila, dok je neznanje — robovanje i smrt.**

Mi Jugosloveni smo mladi narod, mi hoćemo živjeti slobodni i nećemo biti sluga. Zato tražimo podesne i najbolje puteve za okrijepljenje našeg narodnoga življa za dobrobit naših budućih generacija jer znamo, da i za našu naseobinu vrijede riječi: **„Kako narod razmišlja, tako mu i ide.“**

Nalazeći se u ovoj gostoljubivoj, a tuđoj zemlji kao oaza između drugorodnog življa, i promatrajući socijalno-moralni život njenih žitelja, vidimo opas-

ni put kojim bi išla naša djeca ako dozvolimo, da se vaspita u njihovom duhu. Iako se ne obaziramo na nacionalnu vrijednost istine, koju je izrekao Starićević, naime: **„Dopustiti, da ti se djeca utudjem duhu odgajaju, znači iz nje uzgajati sebi neprijatelje“**, moramo barem iz gole roditeljske ljubavi do djece do njih poduzeti sve moguće, da mi-moldjemo uzgojni upliv domaćina, koji nevaspitanjem stvaraju površne tipove bez unutarnjeg osjećaja sigurnosti i samostalnosti i koji traže u životu samo udovoljenje životinskih instinkata, rugajuć se idealima, domovini i svemu, što nije u suglasju s njihovim viđikom na život. — Vidimo — nažalost — na mnogim slučajevima, da se naša mladež uzgojena u duhu sredine potpuno istoj asimilira te ibizzo ostavlja tradicije svojih roditelja. Ovaka mladež je tuđja mentalitetu svojih roditelja i minus za našu naseobinu, za nas — za Jugoslaviju **Naša krv će, u koliko se bez koristi ne izgubi u nemo-ralu, služiti interesima tuđega naroda i moguće još protiv interesa naše naseobine!**

Uvažiti moramo riječi Ljudevita Gaja: **„NARODI ŽIVE PO LJUBAVI, KOJU GOJE ZA SVOJU PROŠLOST I PO NAS-TOJANJU ZA SVOJU BUDUĆ-NOST“**. Ako nećemo da već u drugoj generaciji ne izgine naše ime, naše tekovine i naši naponi, moramo odlučno i za vremena stati na obranu i tražiti puteve, kako bi našoj mladeži uejepili naš borbeni — stvaralački duh, kako bi joj dali potrebitu spremu, da uzmogne u ovoj zemlji shjediti našim putevima, kako da joj unosimo ljubav i pošto-vanje do našeg naroda, do naše mile domovine, da ju upoznamo s našim duhovnim svijetom, da uzmognu kasnije, kao svijesni članovi slobodnog i smjelog jugo-

OD UPRAVE

U uvodnom članku objasnili smo način svog rada. Onima, koji su platili pretplatu za prvih 24 brojeva, s ovim je brojem istekla, te ih umoljavamo, da ju ob-nove.

Pretplatu povišili smo na 5 pe-ča, a dodali broju daljne 4 strane. „Gospodarstvo“ nema niti službenih niti privatnih prijatelja — mecena. Što se je postiglo, postiglo se iz vlastitih sila pomo-ći pretplatnika i oglasa. Sa skromnim srestvima ne može se početi drukčije, nego skromno. Zato megjutim idemo napred so-lidno.

Podupirajte nas: pretplaćivan-jem, preporučanjem, dopisivan-jem i pozivajući se na novinu, kad pitate cene, cenovnike ili robu od kuca, čiji oglas čitate u „Gos-podarstvu“.

Ako novina danas nije još ona-ko napredovala, kako bi bilo treba, molimo malo strpljenja, mi sami smo si dobro svesni, gde i što treba još poboljšati. Kad bu-de više primitaka, biće više vre-mena i više srestva za poboljša-nje.

DE BOLIVIA

Una novia indígena con adornos prehistóricos en sus trenzas.

Želite li, da Vaš novčani dar bude

BRZO I JEFTINO

uručen obitelji u starom kraju, tad se poslužite našim

Žurnim Doznakama

Takva će doznaka biti isplaćena naslovniku u domo-vini za **OSAM** do **DESET** dana. Trošak iznosi samo **TREĆINU** onoga, što inače stoji kablegrafska brzo-javna doznaka.

Doznačujemo novac takodjer **PISMENIM** ili **KABLE-GRFSKIM** putem u sva mjesta Jugoslavije i to u **DOLARIMA** ili **DINARIMA** po najpovoljnijem dnev-nom tečaju

Naš zavod stoji u izravnoj vezi sa **„JUGOSLAVERS-KOM BANKOM“**, jednim od najsolidnijih banko-vnih zavoda u Jugoslaviji, tako da preko središnjice te banke, kao i njenih podružnica, može svoju klijen-telu poslužiti točno, brzo i solidno.

Sve željene podatke možete dobiti na Vašem jeziku kod našeg odjeljenja **„GIROS“**

ŠTENDE ULOŠKE ukamačujemo sada uz 4 o/o, a uleške na **ODREDJENI ROK** prema dogovoru

Banco Alemán Transatlántico

Buenos Aires: Reconquista, čošak Bmé. Mitre
Lima 1666.

Callao, čošak Corrientes.

Rosario: Santa Fé 1035 — Cordoba —

San Jerónimo 134. — Mendoza: San Martín 1525. —

Bahía Blanca: Sarmiento Esq. Estomba.

F. Missler

G. m. b. H.

Representante: O. HENZE

BUENOS AIRES

SAN MARTIN 666

NOVČANE DOZNAKE

u sva mjesta JUGOSLAVIJE

u Dinarima ili Dolarima

Prevozne karte

za i iz Europe

Missler je već 20 g. dobro poznat svim Jugoslovenima ovgje, koje opslužuje tačno i solidno

BRAČA SLOVENCİ

Udruženi u "Slovenskom Pevskom Drustvu" PRIMORJE, prirediće u prvoj polovini meseca oktobra prvi nastup svog pevačkog zbora, zajedno sa zabavom, i to u jugoslovenskom domu na Boci. Opozorite već sada sve svoje prijatelje, da podupru zarobljenu braću time, da prisustvuju u čim većem broju toj zabavi. Potanje podatke objavićemo u narednom broju.

slovenskog naroda, visoko držati naš ugled i svojim radom doprinostiti dobrobiti naseobine i domovine.

Sve to možemo postići samo vaspitanjem. Koliko se tom silom može postići vidimo jasno kod Engleza, Danaca i kod drugih naprednijih naroda, osobito kod sev. Amerikanaca, koji su pomoću svog umjetno stvorenog mentaliteta u srazmjerno kratkom vremenu preobrazili pustoš u jednu najjaču velesilu svijeta.

Samo uzgoj je dakle ona sila, koja može udovoljiti našim težnjama i potrebama. I ako je istina što kaže Starčević, naime da: Mi, bez da se sami hvalimo, moramo reći, da imamo četiri puta više uma, nego mnogi drugi narodi. A što vidimo Vidimo, da drugi, n. pr. Nijemci, koji imaju jedva jednu četvrtinu, istu razvijaju i raspredaju i od nje imaju više koristi, nego mi od četiri četvrtine, — "a k tome imamo u vidu još gospodarsku ulogu, koju — po zaslugi naših dobro poznatih prvaka — igramo o ovoj državi od sadašnjih četiri miliona duša, bit ćemo vrijedni svake osude sa strane budućih generacija, ako ne udarimo temelj instituciji, u kojoj bi se ona četiri četvrtinska sposobnost naše rase razvila i raspredala, tako da bi naš upliv u razmjeru sa brzim napretkom ove zemlje, koja će — ukupno sa ostalim državama u južnoj Americi pre nego prodje jedno stojeće, naličiti na Države Sjeverne Amerike.

Zašto ne bi našu sadašnju školu, koja tek životari i koja traži stalno materijalnu pomoć, a ne donosi ni deseti dio zaželjenog uspjeha, koja svojim nedostacima ne može privući svu našu djecu i koja nije u stanju učestvovati je pred asimilativnom snagom ulice i nemoralne sredine, pretvoriti u zavod — internat, koji bi odgovarao modernim pedagoškim, higijenskim i posebno našim nacionalnim težnjama, koji bi u ovome tudjem svijetu dostojno predstavljao našu snagu i našu kulturu? —

Današnja Jugoslovenska Škola, stvorena velikim žrtvama ove naseobine u doba najvećih iskušenja našega naroda, u doba krvavog plesa svijetskoga rata, bila je za ono vrijeme simbol naših narodnih aspiracija po Slobodi i Ujedinjenju svih Jugoslovena, bila je — u razmjeru sa stanjem Domovine — dostojan izraz naše narodne svijesti. U onim vremenima, kad je austrijkanstvo i ovdje bilo u svojoj punoj moći,

broj je od 40 učenika, koji su pohađali našu školu, bio velik i služio je narodu na ponos. Ali danas, kad je Domovina slobodna, velika, puna snage i poleta, kad stupa u svijet samostalno, puna zavidne mladosti sa nebotičnim perspektivama za budućnost, danas ne možemo i ne smijemo biti zadovoljni sa istim brojem djece i sa istim uspjehom! — Jer, dok je onda bilo moguće dovoljno, da su djeca naučili nekoliko pjesama i malo čitati na našem jeziku, to je za današnje prilike više štetno nego korisno.

Budući da škola, radi svoga današnjega programa nastavne gradje, kao i radi prekratkoga vremena od 3 godina odredjenoga za pohađanje škole, ne postizava onaj uspjeh, kojeg očekuju roditelji, dešava se, da isti šalju svoju djecu u tudju školu, (da bude vrhunac ironije — šalju ih u Colegio Belga kaži Alemán) jer su uvjereni, da su bolje od naše. Ovo nepovjerenje jugoslovenskih roditelja do naše škole očituje se jasno na broju upisanih učenika, koji je bio prosječno svake godine na 46 učenika, dok statistika, sastavljena Centrom i Ogrankom Jug. Narodne Obrane P. Petrović Njegoš godine 1922, pokazuje, da imamo u provinciji Antofagasta ukupno 456 školosposobnih učenika. Razmjerje je ovih brojeva 1: 10, što znači, da od svakih 10 školosposobnih Jugoslovena pohađa našu školu samo 1. Ovo razmjerje je najbolji dokaz, da škola ne odgovara svojim zadacima.

Ako nećemo da izgubi sav prestiž, mora se reorganizirati, i to na širokoj bazi: u internat, koji bi obuhvatao vaspitanje muške djece od 6 pa sve do navršene 14, eventualno do 16 godine, a za žensku djecu od 6 pa do 12, eventualno do 14 godine, sa osnovnom i srednješkolskom nastavom. Jer samo ovakvom školom može se postići, da naša mladež nauči zbilja naš jezik, da upozna naše narodne kulturne tekovine, da upozna Domovinu svojih otaca, da se osjeća i postupa kao Jugosloven, da kao takav stupa u bolju budućnost. —

Sjetimo se, da svaki narod treba da bude jedan u volji i prosvječen, kao što je jedan po krvi i jeziku!

Školsko Vijeće, pouzdavajući se u uvidjavnost naših istaknutih rodoljuba, naših roditelja u Antofagasti, kao i u sklonost rodoljuba širom čitave južne Amerike, u susretljivost kraljevske Vlade u Domovini, a sigurno već pripomoći Jugoslovenske Matice apelira na sve, da porade zajedničkim silama na ostvarenju Jugoslovenskoga Zavoda, koji će služiti na čast ovdašnje naseobine, kao primjer ostalim našim kolonijama u južnoj Americi te koji će doprinijeti blagostanju pojedinaca i posredstvom ovih, blagostanju Domovine! —

Bomba Bloch

para elevar agua u otros líquidos limpios a cualquier altura. Para casas de habitación, bodegas, fábricas, etc. Sin resortes, sin engranajes, sin engrase, sin oxidación ni roturas. Acoplada directamente al motor eléctrico (70 modelos distintos), a explosión (35 tipos) o a polea, accionada por correa.

DIFERENTES GRUPOS:

- 1) **Minobloch**, el grupo eléctrico más pequeño eleva 300 litros p. hora a 15 mt.; consumo de 1 lámp. de 50 bujías;
- 2) **Motobloch**, el grupo más pequeño a motor a expl. de 1/2 HP; eleva 3500 lt. p. hora a 10 mt. o 2200 lt. a 20 mt.; consumo, 1/6 lt. de gasol. p. hora;
- 3) **Superbloch**, para altas presiones (20 atmósferas);
- 4) **Con polea libre** para cuando la bomba no trabaja;
- 5) **Grupos eléctricos combinados** con depósitos a presión, que substituyen los depósitos en las partes altas de las casas. Aquellos reciben el agua de la bomba y la mantienen a presión suficiente para alcanzar los pisos más altos del edificio. Cuando el depósito a presión se ha vaciado, la bomba se dispara automáticamente, y cuando ha vuelto a llenarse, se para por si sola, sin intervención personal.

Por más datos dirigirse a:

MAUDE A. S. — Belgrano 510, Buenos Aires

ZAŠTO DA PLATITE NAJAMNINU ZA ZEMLJU, KAD MOŽETE ZA ISTIM NOVCEM ZEMLJU KUPITI?

U Mendozi okrug San Rafael nalazi se poznata naseobina

"LA LLAVE"

vlastništvo novčanih zavoda:

Banco Frances del Rio de La Plata

Banco Español del Rio de La Plata

"LA LLAVE" nalazi se samo 7 legva od grada San Rafael i u blizini željezničke stanice. Naseobina broji već preko 3.000 stanovnika. Zemlja je najbolja i zbog irigacije nezavisna od kiše. Može se poceti sa 10 ha, Pogledajte što kažu o toj zemlji oni, koji su na njoj postigli svoje aspiracije:

"Por otra parte, si como se admite generalmente, una familia necesita en el litoral 100 hectáreas para desarrollar sus actividades y derivar su sustento, no trepidamos en afirmar que análogos resultados pueden obtenerse en Mendoza con sólo 5 hectáreas de viña para vino o 2 hectáreas de parrales de uvas finas de exportar". — Benegas Hnos. y Cía.

"Qué pensamos del porvenir de la fruticultura en la provincia de Mendoza, o más bien dicho, en el departamento de San Rafael? — Que no puede ser más brillante". — Víctor Denis.

"Mis viñedos acusan un rendimiento de 250 quintales métricos de uva por hectárea, en las plantaciones de las variedades "Barbera" y "Pedro Giménez", cuidados en debida forma". — Daniel Bustelo. — San Rafael. — Mendoza.

PO DALJNE PODATKE OBRATITE SE PISMENO ILI OSOBNO NA JE DINOG ZASTUPNIKA:

"SLOVENSKA PISARNA"

RUDOLF LEBAN

Donato Alvarez 2518

Bs. Aires

LOS INDIOS CHIPAYAS EN BOLIVIA

Una "casa de familia", estilo moderno

NESTALO JE POGIBELJI SU- SE, OSTAJE JOS POGI- BELJ TUČE.

S ovogodišnjom zetvom već smo tako daleko, da seljak može računati koliko će mu po prilici dati. Kise, koje su ovih dana namočile zemlju, povećale su verovatnost dobrog uspeha, jer je nestalo erne groznje suše koja je tako dugo zadavala sto briga poljodolcima, da im uništi sve nade.

Ostaje dakle samo još velika pogibelj grada. Ova može izostati po više godina, ali ipak treba računati s njom neprestano, osobito ove godine radi velikih skokova topline.

Kao što smo već učinili, danas ponovo preporučamo našim zemljacima društvo "La Franco Argentina", koje nudi zbog svoje jake glavnice i pričuve sve potrebno jamstvo onome, koji želi da se osigura.

"La Franco Argentina" dobro je poznata širom kampa po svom kretnom i liberalnom postupanju, tako da ju možemo mirno preporučiti poljoprivrednicima, da se s poverenjem obračaju nanju kad pristupe osiguravanju svoje žetve protiv tuče.

PRAVI NARODNI RAD

Umomentima, kad naši neprijatelji pokušaju, da promene našu državu u neke vrste koloniju i da nas gospodarski zarobe, vikanje i protestiranje nema mnogo smisla. Jedini pravi put, da se rešimo ovakovog modernog sužanjstva, je rad, rad i opeta rad.

U žalosnoj sveopćoj gospodarskoj slici Jugoslavije tim više se ističe kao svetla tačka uspešni razvitak "Jugoslovenske — Amerikanske Plovisbe". Društvo postoji jedva 3 godine. Počelo je sa glavnicom od 1.187.000zl. din, a danas mu ista iznosi 12.500.000 zl. dinara.

Za godinu 1826 društvo postiglo je skoro jedan milion zl. din. dobiti te će isplatiti 10 % dividendu.

IZBORI U DOMOVINI

Obavili su se dne 11. o. m. Prema kablegramima ispali su ovako:

Radikali dobili su 112 zastupnika (umesto dosadašnjih 142).
demokrate 66 (37)
klerikalci 21 (19)
radičevci 52 (68)
muhamedanci 22 (15)
samot. demokrate 29 (21)
zemljoradnici 6 (4)
Crnogorci 3 (3)
Nemci 4 (3)
socijalste 1 (0)

Vlada ima 194 zastupnika, opozicija 120.

SMEŠNE METODE

U članku "Uskraćena viza" opisali smo u svoje vreme, kako je naš službeni predstavnik, g. Grisogono ovde, dao vanjskog izražaja svom razumevanju pravilne taktike za nastupanje među iseljeništvom time, da je direktora "Pravde", g. Todića pognao pred sud radi tobožnje klevete, zakrivljene time, jer je izrazio mnjenje, da ugled našeg državnog imena zahteva, da se pred sudom raščisti optužbu g. Vujeve glede neprtvilnog postupanja kod izdavanja pasoša za Sev. Ameriku itd., objavljenu i potpisanu u rosijskoj "Zajednici".

Da je g. Tadić bio zaista kriv, zapalo bi ga bilo 1 do 3 godine tamnice. Sud prve inštanice osudio ga je meglutim samo da na plaćanje troskova u iznosu od 300. peča. G. Todić se je pritužio, a sud 2. instance ga je oprostio i ovspoemnite kazne. Znak, da nije zakrivio ništa.

Mi za epilog ovakovih "afera" kličemo našem ministru inostranih dela neka glede g. Grisogont učini ono, što sva naša javnost iskreno želi naime neka dađe "vuelta la página".

Dr. JORGE DEL RIO Abogado

Sucesiones, contratos, juicios
civiles y comerciales

Estudio:

Perú 151 U. T. 4938 Rivadavia
BUENOS AIRES

GRAMOFONSKE PLOČE

Hrvatske, srpske i slovenačke

UČEBNICE HRVATSKO-ŠPANJOLSKJE

PIŠITE PO CIJENOVNIK

M. Suchan

Calle ALSINA 463

Buenos Aires

DRUSTVA

BRAČI JUGOSLAVENIMA (koji žive u Južnoj Americi)

Kako Vam je svima donekle poznato, da ima nekoliko mjeseči, da opstoji u Buenos Aires društvo Jugoslavenski Sokol sa sjedištem u Jugoslavenskom Domu Alm. Brown 721. Preporučam cjelokupno j brači, da nastoje biti član So kola kao n. pr. izvršujući, potpirajući ili kao pokrovitelji, da pokažemo našoj miloj brači u našoj domovini, da mi svi koji živimo u tudjini, u ovoj gostolju bivoj zemlji u kojoj se krećemo slobodno, da nismo i da nećemo svoju draga do movinu zaboraviti.

Brate: U Sokolu ćeš naučiti discipline, poštovanja, učinišes poznanstva, izobraziti ćeš se, naučiti ćeš, dosta ljepih i korisnih stvari i što je najvažnije tjelo vježbe, što će svakome doći u dobro u pogledu zdravlja i razvijanje moz ga, preporučam najviše našoj mladosti, da se nastoje za članiti.

Bračo: Ugledajmo se u našu dragu braću Čehoslovake, kako kod njih napreduje sokol u domovini i u tudjini. Svaki onaj koji se osjeća slavenom njegova je dužnost, da bude član i da sokolsku ideju širi. Mislim, da Vam je poznato godine 1926 kada je bio u Pragu sve slavenski Sokolski slet, bilo je preko 800.000 hiljada sokolaša samo u svečanom odjelu sve samih slavena, bili su braća, Rusi, Poljaci, Bugari, i naša braća Jugoslaveni. Proste vježbalo je na jedan mah 40.000 hiljada sokolaša, tako isto je vježbalo na jedan mah 25.000 hiljada sokolašica.

Bračo: takvog veselja neću više nikada doživjeti u svom životu. Na sletu u Pragu je bilo pozvano naše sokolstvo i naša hrabra vojska, marine i od kopna, na sletu je prisustvovalo preko dvije hiljade naših sokola i vojnika. Na sletu je bilo nekoliko naših ministara, koji su zastupali našu državu. Za vrijeme Austrije kod nas kao i kod Čeha nije smio sokol, da vježba sa vojskom, jer je Austrija bila proti ideji sokolstva i slavenstva, ali se ipak nisu so-

koliustrali Austrijskih pretnja. Bračo došao je onaj sveti i veliki čas i do nio nam oslobodjenje i u jedijenje, te danas u našoj državi kao i u Čehoslovačkoj Sokol vježba sa vojskom rame uz rame. Bračo više ne živimo u ropstvu, dakle sveta nam dužnost nalaže, da sokol podpremo, svaki onoliko koliko mu njegove sile dozvoljavaju i da ne žali vrijeme, što je izgubio za ovu veliku sokolsku ideju. U sokol nema nikakve razlike i može da bude članom svaki o naj koji se osjeća slavenom. U sokol se nazivlje jedan drugoga samo sa ime nom brate a ženski kra ni spol setra i nikako drugčije, pa on bio najbogatiji ili najsiromasniji. Pogledajmo u našu dragu domovinu, za člana imamo Njeg. Visoč. Prestolnasljednika Petra sina Našeg Hrabrog Kralja ALEKSANDRA I. Ima nekoliko ministara, Dr. medicine, Dr. prava (odvjetnika) profesora raznih universa, mnogo viših činovnika, popova, mnogo imućnih ljudi, trgovaca, posje dnika radnika, obrtnika, zanatlija, poljodjelaca. Sokol nema nikakve političke svrhe nego samo, da širi na svakom mjestu gdje može veliku ideju Sokolstva

Kuća u kojoj se nalazi Jugoslavenski Dom sa dotičnim društvima, je vlastištvo Uzajamne Pomoći, posjeduje u istoj kući na I. kat velike prostorije. U ovoj kući, prizemlje Jugoslavenski Dom ima takodjer velike prostorije za vježbanje, za čitanje.

Bračo: samo naprijed, da pokažemo, da smo svjesni i zaslužni, da se nazi vljemo Jugoslaveni. — Jugaslaveni

KOSOVSKI PARASTOS

Naknadno objavljamo spisak doprinosa i troskova za ovaj parastos, koji je spisak radi nestašice mesta u prošlom broju izostao.

Darovali su: \$ 35.— M. Lurčić; po \$ 5.— J. Tošković, Ostojić, A. Huljić, M. Šeferović, L. Radović, M. Prodanov i V. Golosin; po \$ 2.— R. Paunović, I. Ilić i M. Petrović; po \$ 41.— I. Ivanović, V. Katurić, S. Bošković, V. Janković, A. Barović, G. Subotić, L. Mustur, T. Perišić, A. Jančić, R. Deretić, L. Vuksano-

SECCION ESLOVENA - SLOVENSKI ODDELEK

Redaktor: Rudolf Leban

SLOVENSKO IZDAJO smo iz tehničnih in materialnih vzrokov morali začasno prenehati izdajati. Prejemki so prihajali prepočasni. — Potrebni oglasi bi bili besedilo omejili na samo dve strani.

«o»

Slovnica kasteljanskega jezika

Ker je povpraševanje za slovnico zelo veliko, kar jasno dokazuje nujno potrebo iste, in ker smo primorani, vsled velikih stroškov, tiskati le nujno potrebno število izvodov iste, prosimo s tem vse rojake, naj nam takoj sporočijo če je bodo kupili. Slovnica bo imela 160 strani, vsebina je urejena z ozirom na potrebe delavcev različnih strok in bo stala \$ 2.50. Ker je toraj tisk odvisen od števila naročnikov, jo bomo izdali le tedaj, če se temu vadilu odzove zadostno število. Najmanj mora biti vsega skupaj 500 naročnikov.

Če ne dobimo toliko naročnikov, se sploh ne bo tiskala. Vsakdo toraj, kateri razume važnost tega pripomočka za naše ljudstvo tukaj, naj zbere podpise naročnikov. Slovnico bomo pošiljali po poštne povzetju. Toraj, nič denarja ni treba vnaprej; kar rabimo je samo število bodočih kupcev slovnice. Kdor se sedaj prijavi ali je že prijavljen, ta bo dobil slovnico gotovo, drugi pa samo tedaj, ako bodo še na razpolago. Rojaki, zganite se! Mislamo, da ni mnogo kar se od vas zahteva!

«Slovenska Pisarna»

SLOVENC

Naši vrli rojaki, združeni v Slovenskem Pevskem Drustvu **«PRIMORJE»** nameravajo prirediti v prvi polovici meseca oktobra prvi nastop svojega Zbora. Glejte, da bo vdeležba čim mnogobrojnejša, da nam bo mogoče s ponosom pokazati ostalim bratom Jugoslovenom, da če nas je malo, pa tem bolj znamo delati. Podrobnejše podatke objdimo, kakor hitro bo zadeva definitivno urejena.

«o»

ŠE NEKAJ PRIMEROV O GOLJUFIJAH

Pride neki gospod pred «Hotel de Inmigrantes (Dom naseljenecv) in pogleduje okoli, če bi našel kakega delavca. Ker je emigrante lahko spoznati, nagovori nekoga: «Vi ste komaj prišli, kaj ne? Ali imate že delo? — «Niman še» odgovori mož. — Kaj pa ste po poklicu, kaj delate? — «Jaz sem sedlar.» — No,

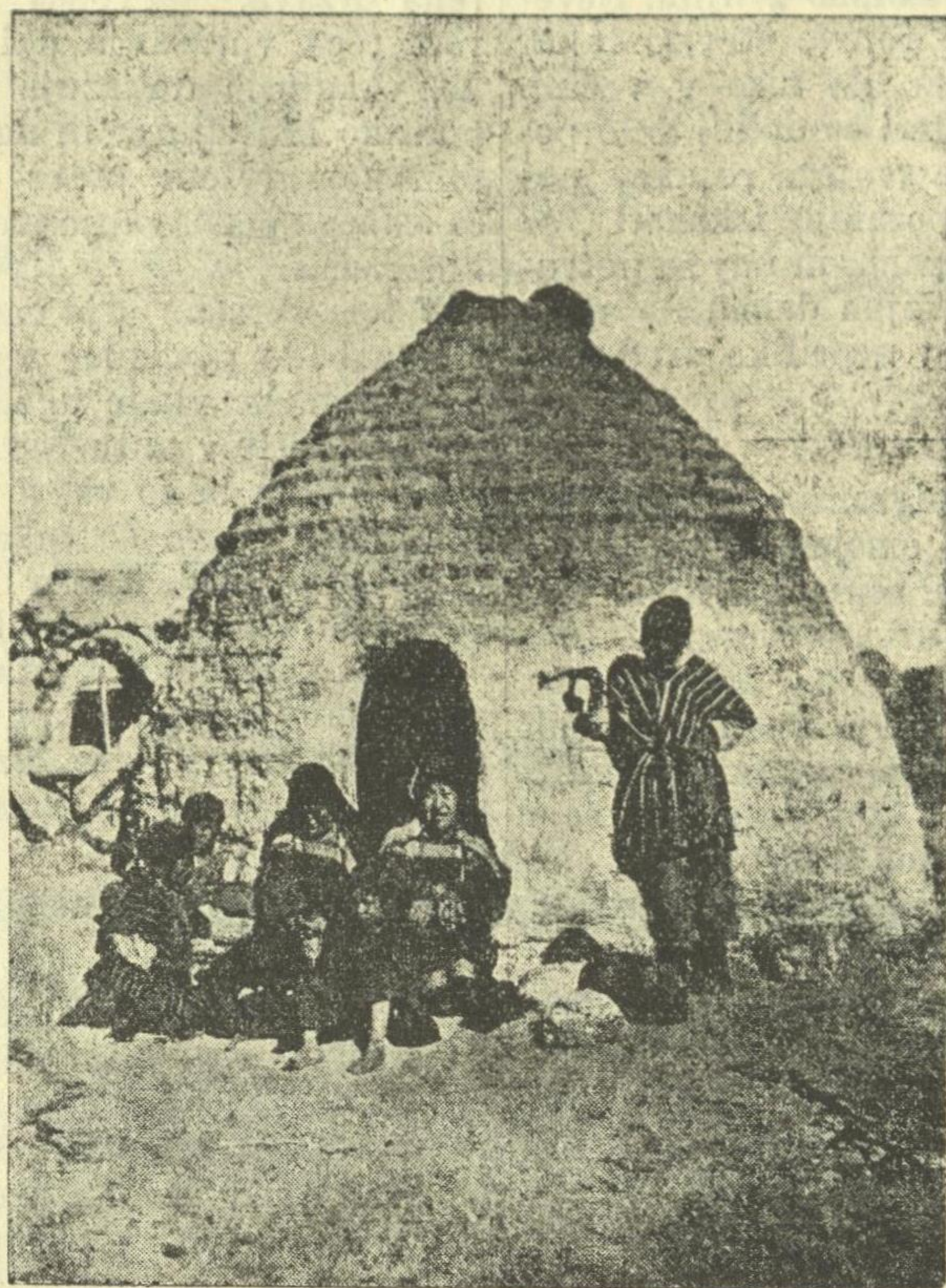
ravno prav. Jaz sem prišel semkaj, da najdem kakega sedlarja, ki bi hotel pri meni delati. Imam tukaj malo tovarno kožo, pa mi manjka par delavcev. Ali hočete delati pri meni? — Zakaj ne? ako me vzamete... — Dobro! Pojte kar z menoj, da se dogovoriva. — In res, zavijeta jo v neko restavracijo; gospod naroči za pit in mu pripoveduje o svoji tovarni, kako se spominja tudi svojega prihoda v Ameriko pred tolikimi leti, kako je imel srečo itd. — Tukaj imate moj naslov in pridite delat čimprej. Plačal bom po \$ 8 na dan, dela pa imate pri meni za mnoga leta. Če ste zadovoljni pa kar zaključiva.

«Seveda sem. Kar takoj bom vzel mojo prtljago ven in jutri z jutraj sem že vaš. — «Dobro, toda — saj veste, meni ni tako lahko izgubljati čas za iskanje delavcev. Vi mi obljubljate, mogoče pa da mi sploh ne pridete na delo. Morate mi dati neko garancijo, da res pridete. — «Saj bom gotovo prišel, brez skrbi, na mene se lahko zanašate. — Da, to je vse lepo, saj vam verjamem, ampak ker so me že večkrat potegnili ti delavci, ne verjamem nobenemu več. Ako mi daste garancijo kakih \$ 50, je stvar rešena, in vi imate dobro službo, če ne pa bom takoj poiskal drugega. — «Saj niti nimam toliko denarja. Vsega skupaj imam še 400 lir in nekaj pezov. — Dobro dajte mi toraj tistih 400lir! in stvar je v redu! — Mož je potegnil ven denar in ga dal gospodu. Da bi ga zamogel tak gospod, lepo oblečen in tako ljubezniv ogoljufati, mu ni padlo niti na misel. Poslovala sta se takoj nato, eden z priporočilom naj nikar ne pozabi priti, drugi pa z obljubo, da bo gotovo prišel. — Drugi dan se odpravi emigrant na dani naslov iskat tovarno in tistega gospoda. Išče in išče — ali v tisti ulici ni bilo nobene tovarne. Ko je potrkal na vrata dane stevilke, nise ga niti razumeli kaj hoče in so mu vrata hitro zaprli pred nosom. Naznail je seveda policiji — a policija še danes išče onega gospoda...

«o»

«Rabim dvajset ljudi za neko tovarno v provinciji, zasluži se tam najmanj po 10 pesov na dan poleg hrane in stanovanja. Vsi bi šli kar z menoj». Tako je govoril neki gospod zbrani gručici emigrantov, ki so prišli pred par dnevi. Dogovarjali so se precej časa. Drugi dan našli so se gos-

LOS INDIOS CHIPAYAS EN BOLIVIA

Una «casa de familia», estilo moderno.

pod in dvajset emigrantov na postaji. Seveda, trava je bilo kupiti listke za vožnje. Gospod se je hitro ponudil, češ, jaz bom šel na ravnateljstvo železnice in bom dobil listke za znižano ceno. Vsak mi plača polovico vožnje in jaz kupim takoj listke.

Ljudje so se spogledali, ali ker se je šlo za dobro službo, in celo gospod potuje z njimi, dali so vsak po nekaj pesov. — Gospod je odšel proti blagajni, zavlil je enkrat na desno, enkrat na levo in...

Ljudje so čakali, čakali in čakali. Zaman. Nikdo ni videl več tistega gospoda.

«o»

Mar del Plata, V zadnjem pismu sem Vam omenil, da nas je tukaj 5 Slovencev, 2 Slovenki in 12 Hrvatov. Slovenci smo vsi doma iz Brd za Gorico. Tukaj so klesarji plačani po \$ 9 na dan za 8 urno delo, mizarji po \$ 8.50 težaki pa po \$ 6 dnevno. — Težaki so tu najboljše plačani, ker \$ 6 nimajo nikjer v Republiki.

Tukajšja občina je v socialističnih rokah, in to je za delavstvo velika dobrota. Tukaj bi bilo zelo dobro za delavstvo, če bi bilo delo vzdržema celo leto kakor v zimskem času. Toda, ko pride mesec oktober se dela vstavijo ker pride sem veliko gospode iz vseh krajev države na letovišče. Mar del Plata je namreč največje letovišče v Argentini. —

Sedaj je tukaj malo brezposelnih. In še teh par težakov bi lahko delalo; pa mnogim se ne dopada zmiraj delati in ko pride h gospodarju vprašat za delo, je bolj zadovoljen, če ga ne vzame na delo. Sploh pa je tukaj krasen del Argentine in poleti ni take vročine kot v Buenos Airesu. Tukaj je podnebje podobno skoro našemu Krasu, ker zmiraj piha veter in je zelo do-

ber zrak. Mesto je zelo lepo. Ulice vse lepo tlakovane s cementom in ob krajih so lepo izdelani kordoni. Buenos Aires je se daleč nazaj glede lepih ulic proti Mar del Plata.

Želim iz srea, da bi se na «Gospodarstvo» naročili vsi naši rojaki širom Argentine, da lahko postane nam res pravo glasilo slovenskih emigrantov v Argentini. Le v slogi je moč. In ako se bomo vsi tega reka držali, ne bomo tujci, ampak kot doma na svoji zmlji. Toraj proč s sebičnostjo in mržnjo eden do drugega in delujmo složno vsi, da bode naše Gospodarstvo v kratkem času postalo veliko, da se bomo lahko ponašali z njim. Pozdrave vsem čitateljem pošilja. — Andrej Koruza.

Opondba uredništva: Gospodu Andreju Koruzi se lepo zahvaljujemo za njegov dopis. Iz istega lahko vsak razvidi, koliko razumevanja ima za dobrobit naše celokupne naselbine. Taki dopisi, ki opisujejo delavske razmere in kraje, so za vsakega novodošleca neprecenljive važnosti. Zakaj ne bi mi vsi potom takih dopisov zvedeli: Kje so naši ljudje, koliko se tam da zaslužiti, je li delo na razpolago ali ne, i. t. d.? Rojaki. V tem ravno obstoja pomen časopisa. Edino s pomočjo časopisa lahko zvemo, kam naj se napotimo na delo. Ne da bi šli na slepo, nego že informirani. V tem oziru moramo biti kot judje in ne smemo zavidati našim rojakom, ako pridejo na tako ali boljše stališče kot smo sami. Čim boljše bo stal tvoj rojak, tem lažje ti bo v stiski pomagati. Tukaj v tujini mora vladati med nami prava bratska ljubezen in odprto mora biti naše srce za pomoč.

Hoteli smo spregovoriti o tem, ker smo slišali, da mnogi naši

vič, D. Kovačević, I. Bakošević, S. i M. Milošević, M. i P. Marić, V. i P. Šerović, S. Vukarević, S. Garabotić, S. Galović, F. Fanfara, K. Milanović V. Grubašević, S. i M. Krivokapić, S. i S. Miljenović, G. Daković, G. Krivokapić, M. i P. Četković, M. Lumo-

vič V. Gjuranović, N. Matoš, J. Malšuta, R. Lajović, J. Roganović i J. Vujošević, ukupno \$ 110 —

Rashod: Crkveni obred \$ 30.—, pozivnice i poštarina \$ 25.—, slikanje \$ 35.— kliše \$ 20.— ukupno \$ 110 —

rojaki neradi vidijo, da pride njegov rojak na delo k istemu gospodarju skupno z njim. Seveda, to je le gotovo število takih in havalbogu, da niso v večini. Tisti pa, kateri so dobili delo potom hašnega svojega rojaka, naj nikdar ne pozabijo izkazati se vedno hvaležnim, in naj se potrudijo, da s svojim delom ne spravijo rojaka v nepriliko pred gospodarji.

«O»

Prihod emigrantov iz Italije omejen

Po prvem septembru se v Italiji ne izdajajo potni listi za južno — ameriške države, ako prossilei nimajo vpoklic svojih starišev ali sorodnikov od tukaj, kateri se pri konzulatu obvežejo skrbeti za vpoklicane, ali pa ako ne pokažejo delovnega kontrata glasom katerega jim je služba zagotovljena. — Mnogim se je postopanje italjanskoh oblasti zdelo umestno, ker se je mislilo, da nemaravajo s tem preprečiti številno izseljevanje semkaj ravno v času, ko vlada tukaj precejšnja kriza za delo. No, temu ni tako. Namen italjanske vlade je povsem drugačen. Soglasno novi izseljeniški politiki Musolinija, hotela je vlada obdržati svoj politični vpliv tudi nad Italijani izven svojih državnih mej, potom organizacij. Tako se je zgodilo tudi tukaj v Argentini, da so somišljeniki fašizma tukaj hoteli uplivati na svoje rojake, da se jim pridružijo. Tiste pa, ki se niso hoteli podati, so žačeli pritiskati na vse načine kjer in kakor so mogli, hoteč jim celo škodovati na gospodarskem polju. Proti takemu pritisku so se isti Italjani zatekli k argentinskim oblastem, katere so stvar razčistile in opozorile fašiste, da ne bo Argentina nikdar dovolila in trpela, da bi tuje organizacije ogrožale državljanom in mirnim prebivalcem v Argentini njihovo mirno delovanje.

Na drugi strani pa je hotel Musolini doseči od argentinske vlade nekake privilegije za ustvarjanje italjanskih kompaktnih naselbin, katere bi bile pod vodstvom italjanske vlade v starem kraju. Seveda so zemljo za te naselbine zahtevali celo zastonj. Argentinska vlada ni na to pris-

tala, ker hoče ostati na mejah svojega ozemlja popolnoma suverena država. "Prensa" prinaša radi tega vprašanja daljše članke, v katerih dokazuje zgrešeno politiko Musolinija in navaja, da so take zgrešene poteze posledica slabega poznavanja ameriških razmer.

V tem vprašanju je naše mnenje to, da bodo posledice tega koraka italjanske vlade ugodno vplivale na resitev aktuelne de lavske krize, da bodo vsled tega naši rojaki, ki so že tukaj, sedaj lažje našli delo. Kakor hitro pa bo sedanja kriza minula, tedaj bo zmanjšani dotok italjanskih emigrantov občutno uplival na razvoj dežele, katere glavna politika bi mora la biti naseljevanje.

Sacco in Vanzetti. Madeiros, Sacco in Vanzetti so bili usmrčeni 23. p. m. potom električnega stola. Madeiros se je mirno vsedel na električni stol in ni pokazal nikakega občutka. Sacco je bil zelo blede in ni izpregovoril, dokler se ni vsedel na stol. Njegove besede so bile: "Zbogom, mati moja." — Vanzetti se je napotil k stolici mirno in odloč-

TEČAJ DINARA

Banco Alemán Transatlántico, 31. augusta. 1927:

100.— dinara \$ 4.25 m/n.

za pismene i za kablegrafske doz-nake

Kdor se zanima za nakup zemljišča tukaj v Argentini, naj ne pozabi pisati po brošuro, ki jo je o tem vprašanju izdala Slovenska Pisarna. Knjižico dobi brezplačno. Vsebuje tudi splošne podatke o Argentini, ki so važni za vsakega našega naseljenca.

LEPA PRILOŽNOST

Strokovanjak v sadjereji in bivši oskrbnik velikega posestva v domovini išče dva druga s kapitalom po \$ 500, pezov za nakup zemlje v naselbini La Llave v Mendoza. V danem slučaju se gre za izvanredno ugodne pogoje, o katerih dobe intereseanti natančnejše podatke v "Slovenski Pisarni". Priglasiti se je treba do 10. septembra, ustmeno ali pismeno.

no. Podal je roko prisotnim stražnikom, pozdravil jih in rekel: "Ponavljam vam, da nisem nikdar zakrivil zločina, čeravno sem kdaj grešil. Zahvaljujem se Vam kar ste napravili zame. Sem nedolžen".

Nemiri povodom usmrtitve Sacco in Vanzetti se bili po vseh mestih sveta. Mnogo je ranjenih, se več pa zaprtih. Največji so bili nemiri v Parizu in v Ženevi. Celo na Kitajskem je prislo do krvavih demonstracij. Kljub vsem naporu obrambe obsojenih, ni bilo mogoče resiti ta dva anarhista. Verjetno je, da se bo cel potek obravnave proti obtožencem dal v javnost v posebni knjigi.

Princ Gjorgje, brat kralja Alesksandra, kateri je prvi sin pokojnega kralja Petra, in vsled živčne bolezni zamenjan v prestolonasledstvu z Aleksandrom, se nahaja v zelo kočljivem zdravstvenem stanju. Izgleda da se je izvršil poizkus samo umora.

Bolgarska. — Dopisnik iz Beograda "Daily Expressa" javlja svojemu listu, da se je kralj Aleksander tajno sestal v Monakovem z bolgarskim kraljem Borisom, s katerim sta vodila ragovore o zbliženju obeh držav. — Govori se tudi, da namerava kralj Boris zaprositi roko princeze Ileanne, svakinje kralja Alesandra.

Rusija. Trocki je v govoru, pred zbranim delavstvom v Moskvi ostro napadel Stalina, rekoč da hoče sedanja vlada delavstvo zasuznjiti in da je proletarijat dobil prav malo tistih prednosti, ki so se priborile tekom revolucije. Opozoril je Stalina, da opozicija v Rusiji prav dobro ve, da namerava vlada usmrtiti vse vodje, ki se zoperstavljajo njihovim načrtom, in da naj se spomni, da je francoska revolucija krahirala tedaj, ko je bil Danton obglavljen. Končal je rekoč, da so današnji pristaši vladne politike vedno bolj podobni jakobincem.

—: PRIPOROCAMO —:

—: ROJAKOM —:

VINO S KINOM

VINO CHINATO
GARDA

NAJBOLJŠE SREDSTVO

PROTI VROČINI IN

ZA OTVORENJE APETITA

SLOVENSKA GOSTILNA

„PRI GORIŠKEM GRADU“

NUDI: TEČNO HRANO,

DOBRO VINO

OB ZMERNIH CENAH.

Priporoča se:

OSKAR FRATNIK, lastnik

Calle Yeruá 5098

La Paternal (Bs. Aires)

Kavarna in Bar

WARNES 2107

nasproti postaje F. C. P. - La Paternal

«O»

Izvrstna hrana - Dobra pijača

Priporoča se Slovincem

Gemercinde Bekarey

lastnik

Slovenska Pisarna

RUDOLF LEBAN

DONATO ALVAREZ 2518

Buenos Aires

Informacije za, posredovanje na splosno

za nakup zemlje, pravne zadeve,

zavarovanja itd.

ZALOGA STAVBENEGA MATERJALA
:: ŽELEZNINA — BARVE — STEKLO ::

— V tej naši trgovini boste točno in pošteno posluženi —

Bmé. FLOR

CALLE ASUNCION 4602 (Villa Devoto)

U. T. 724 Devoto

Buenos Aires

SVOJI K SVOJIM!

Krojaški mojster **MINKO MERVIC** izdeluje:
obleke, površnike, suknje in vse v stroko spadajoče delo po
najnovjšem kroju in primernih cenah

CALLE FRAGA 49

BUENOS AIRES

SLOVENCİ TRGOVCI IN OBRITNIKI SAMO

ČE BOSTE OGLASALI V „GOSPODARSTVU“

BOMO VEDELI ZA VAS.

:- ROPA para OBREROS :-

CAMISERIA y ROPERIA — Avda. SAN MARTIN 1635

Izgotovljene delavske obleke in perilo

:: KUPITE DOBRO IN PO CENI' PRI NAS ::

Slovenska Gostilna "Restaurant Triestino"

Calle Osorio 5035 (La Paternal) - Buenos Aires

«O»

Postrežba točna, cene primerne.

Priporočila se svojim rojakom za obilen obisk.

FRANC MAKOVEC, lastnik.

SLOVENSKA GOSTILNA

"Comida Genovesa"

Triunvirato šte. 3537

Buenos Aires

Ima lepe prostore, rezervirane sobe, izvrstno jed in pijačo.

— Za obilen obisk priporočila se svojim rojakom —

MIHAEL, SKRLAVAJ, lastnik.

Slovenska Gostilna

PRIPOROČA SE JUGOSLOVENOM

Calle Cádiz 45 (Berisso)

Puerto La Plata

Slovenska Gostilna

„GORICA - TRIESTE“

BERISSO F. C. S.

Cádiz 58

LA PLATA

Nudi tecno hrano,

dobro vino

pro zmernih cenah

GOSTIJE ZA NOVOPOROČENCE

Priporočila se:

VELIŠČEK LEOPOLD

lastnik

HOTEL BALCANICO

Calle 25 de Mayo 746 — U. T. 31 Retiro, 3727

BUENOS AIRES

Najveći i najbolji jugoslovenski hotel u Argentini

Zračne sobe, domaća kuhinja, umerene cene.

Izragujemo originalni **BALKANSKI BELI SIR**, i

kiselo mleko **YOGURT**, sa mikrobima, koje smo do-

nesli izravno od onamo i koji jedini daju jogurtu

zdravstvenu vrednost, ugotovljenu po prof. Mecnikovu

Kože

lisica, guanaka, zorrina, koma-
dreha, nutrija itd.

**KUPUJEMO, PRIMAMO u KONSIGNACIJU i PRE-
RAGJUJEMO.**

Najbolje veze s izvoznici za Europu!

Radimo u peleterskoj struci već preko 20 godina

KAPUTI DUGI, od \$ 150.—

Lisice od \$ 20.—, dalje

Casa Fco. LHOTA

Calle CHARCAS 716 — Buenos Aires

24

PERFUMERIA

Avenida San Martín 1717

U. T. 4055 Flores

BRIVSKE POTREBŠČINE — PARFUME — MILO

Poskušajte kupiti, in prepričali se boste
o kakovosti in nizki ceni naših predmetov

Oasis

POZIVNE KARTE NA OBROKE

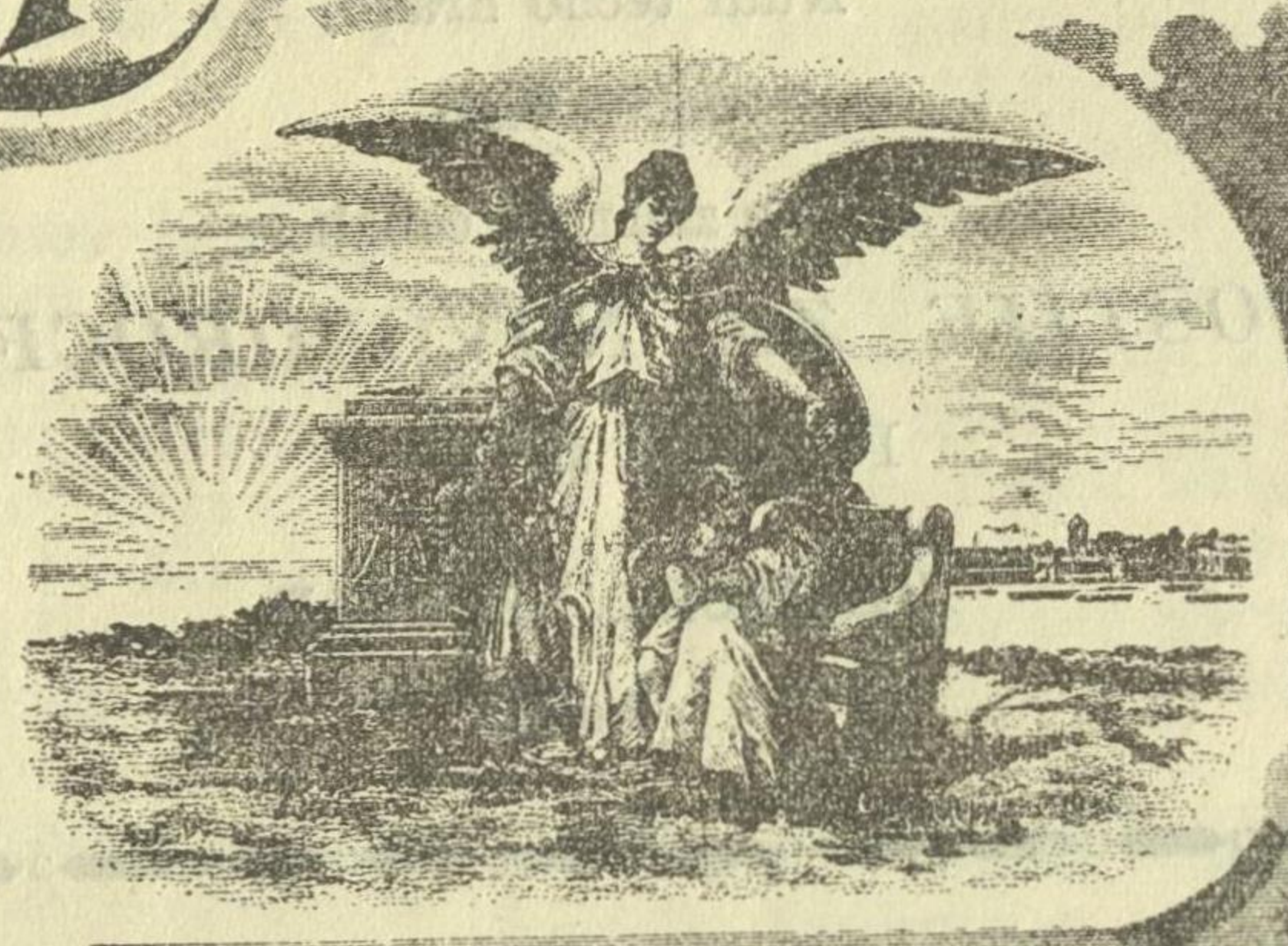
IZPLAČLJIVE V 6 - 10 ALI 15 MESEČNIH KVOTAH
dobite za katerikoli parnik pri zavodu

Pišite nam slovenski!

Cía. Internacional de Viajes

BUENOS AIRES
L. N. ALEM 326 - 330

LA FRANCO ARGENTINA

COMPANIA DE SEGUROS

666 CANGALLO 666

Potpuno Uplacena Glavnica \$ 3.000.000.-
Realno Jamstvo \$ 17.000.000.-
Isplacena Otstetnina \$ 20.000.000.-

La Franco Argentina radi u sledecim predmetima:

POZARI - ZIVOT - NEZGODE
KOD RADA - POMORSTVO
GRAD (GRANIZO) -
AUTOMOBILI - STAKLO

Prije nego sto se mislite osjegurati protiv kojegod od ovih pogibelji, pitajte cijene i uvjete zavoda "LA FRANCO ARGENTINA" bilo izravno od njezine poslovnice u ulici Cangallo 666 u BUENOS AIRESU ili od njezinih agenata, koje imademo po svim mjestima sirom zitarskog predjela republike

Njezine su police najliberalnije

Njezino poslovanje je brzo y tacno